

xú nǎng

tiên thuyết

anh thư xuân
lệ thị trấn vân

XỨ NẲNG

Lê Thị Thấm Vân

Chào mừng các bạn đón đọc đầu sách từ dự án sách cho thiết bị di động

Nguồn: <http://vnthuquan.net>

Phát hành: Nguyễn Kim Vỹ.

Mục lục

[Chương 1-5](#)

[Chương 6-10](#)

[Chương 11-15](#)

[Chương 16-20](#)

[Chương 21-25](#)

[Chương 26-30](#)

[Chương 31-35](#)

[Chương 36-40](#)

[Chương 41-45](#)

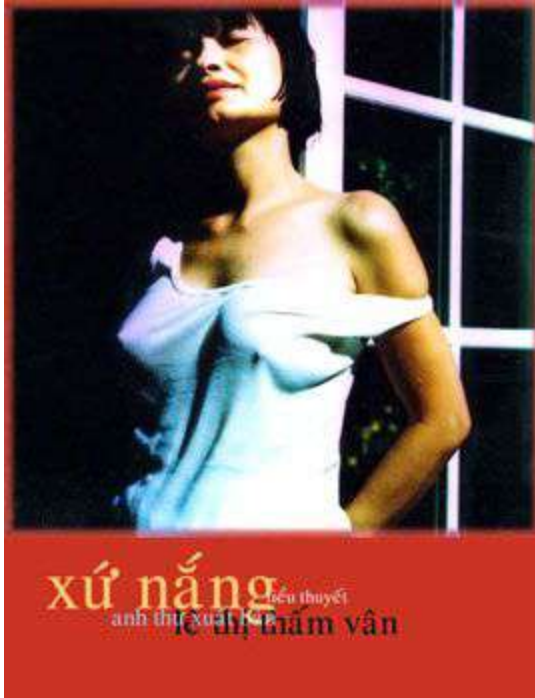
[Chương 46-50](#)

[Chương 51-55](#)

[Chương 56-60](#)

[Chương 61-63](#)

Lê Thị Thấm Vân
XỨ NẮNG
Chương 1-5

1

Tôi khởi đầu, kể lại câu chuyện vào một buổi sáng trời mưa. Mưa không ngớt mấy ngày nay. El Nino xối phủ tràn nước trên khắp nẻo đường Bắc Cali. Mưa đang rơi nặng hạt ngoài kia. Sáng nay là sáng thứ hai đầu tuần, đầu tháng, và đầu năm.

Trong quán cà phê rất đổi thân quen. Mỗi mặt bàn là một khuôn mặt. Câu thơ tôi đã làm nơi đây. Mùi cà phê bốc nồng ấm dạ. Nhìn mấy ngón tay mình bọc quanh ly từ từ duỗi thẳng, nhẹ nhõm, thư thái.

Đã hai tháng trôi qua...

Sáng nay thức dậy, nhìn vòm lá sồi âm u trong màn mưa sương. Năm như thể đợi chờ...

Đợi chờ gì? mà lòng âm u như lá. Thời khắc trôi. Đời sống trôi. Những công việc xếp hàng dọc mong ngóng, lấn chen, xô đẩy, cần hai tay và cái đầu tôi giải quyết. Phải tỉnh táo và phải làm xong. Từng việc, từng việc

một. Hoặc hai, ba cùng một lúc. Trách nhiệm, lo âu lẫn muộn phiền, những yếu tố cấu tạo cuộc đời. Nếp nhăn gấp vội như vòng xe chạy miết.

Ngày nhích dần về phía mặt trời lặn, dẫu là giữa trưa mùa đông. Mặt trời ngày soi mặt, ngày biệt tăm. Thời gian là đời sống, là đóng khung, là sự thực, là khẩn thiết. Ngay lúc này, thời gian bao quanh tôi, lằng đằng và trôi tuột, âm u và sáng rõ. Màu tối đêm qua, mền gối và hơi thở nồng, đậm mùi thân quen.

Ngoài kia mưa bắt đầu nặng hạt. Vĩa hè xi măng loáng nước.

Đã hai tháng trôi qua...

~~~~~

Tôi ra đời đúng vào mùa xuân Mậu Thân, 1968, năm chấn động lịch sử. Huế, người sống bơi lội trong đất cát. Năm mồ chôn người tập thể. Mỹ Lai đâu đó thuộc về Quảng Ngãi. Vết nhơ chiến tranh. Độc ác bạo tàn, dù toan tính hay nhiệm vụ, ước mơ giải phóng, dân chủ độc lập, thế giới đại đồng. Đàn bà đàn ông trẻ con chó mèo heo chuột gào thét trong biển lửa ngút trời. Những con vật trốn chui trốn nhủi cả ngàn năm trong hốc đá giờ cũng phải tuôn ra đua với con người tìm sự sống.

Cái giá phải trả cho sự ước mơ ảo tưởng. Chân lý sụp đổ. Bi hài kịch hạ màn. Một thí nghiệm trả giá dân tộc thụt lùi thế kỷ. Hàng triệu thân ma chết mắt không nhắm.

Mỹ quốc, 1968 là năm đánh dấu hàng loạt làn sóng cách mạng. Trong nhà ngoài phố. Phong trào phụ nữ đòi bình đẳng nổi lên mạnh mẽ, không tương nhượng nam giới trong mọi lãnh vực. Martin Luther King, Jr, lãnh tụ da đen với câu nói để đời I have a dream, bị ám sát. Robert Kennedy trẻ, đẹp trai, con nhà giàu, học giỏi, có cơ hội làm tổng thống Hoa Kỳ tương lai cũng bị ám sát. Hàng hàng lớp lớp sinh viên xuống đường biểu tình chống chiến tranh Việt Nam, thách đố Lyndon B. Johnson bằng khẩu hiệu: Hey, hey, LBJ, how many kids did you kill today?

~~~~~

Năm 2000 đang đứng chờ sẵn ở ngưỡng cửa. Giấc mơ Mỹ, màu trắng, liệu còn đứng vững được bao lâu? Như màu da Michael Jackson càng ngày càng nhạt. Jodie Foster, Madonna mang thai bằng cách mượn chồng, mua

trình. Con chỉ cần biết mẹ là đủ! Qua rồi cái thời bắc vông ru con, chỉ bóng trên tường: cha con đấy, để rồi chọn cái chết oan thay cho lời bày tỏ lòng trung trinh tiết nghĩa, nay là chuyện cổ tích.

Nơi tôi ở, miền Bắc tiểu bang California với những buổi họp mặt, ăn trưa, gặp gỡ... đủ những nụ cười, những cái nhìn mặt của mọi sắc dân. Năm thực khách bước vào nhà hàng toàn người da trắng là nhận ngay ra sự khác biệt. Họ Nguyễn đã bắt đầu quen thuộc trong trường học, sở làm, giữa chốn công cộng. Hết còn bị người bản xứ phát âm Nu-gen, như thời chân ướt chân ráo tị nạn bấy lâu, người Việt lúc đó gặp nhau ngần ngừ chỉ trỏ Mít Mít phải không? chỉ cần một cái gật đầu là lòng sung sướng như tìm lại được đứa con thất lạc lâu ngày.

2

Tôi đến Dục Mỹ trời vừa chập choạng, màu tối đang lấn màu sáng. Từ Sài Gòn ra đây xe chạy đúng mười hai tiếng. Bốn bánh xe trải qua không biết bao trăm ngàn lỗ hổng gọi là ổ gà, ổ trâu, ổ heo. Chị Hạnh, chị họ xa, ngồi sát cạnh, mắt liên hồi trợn, căng trắng dã, thở hắt liên tục: Ổ voi chứ chẳng phải ổ gà! Đầu tôi cứ bị tổng mạnh lên tận đỉnh trần. Không dây thắt an toàn. Hai tay ghì chặt thành ghế, mỗi một lần buông xuôi.

Khuôn mặt Dục Mỹ đón tôi nhá nhem, như khuôn mặt đứa bé con nhà nghèo cả ngày chưa rửa. Gà đã xua vào chuồng. Tôi tắm rửa, xối nước ào ào. Chén cơm, với những hạt sạn suýt mẻ răng, da gà nổi ran tận háng. Chưa xong bữa, tấm đã rải trên bàn. Xỉa, quẹt, chẳng ai buồn lấy tay che miệng, tôi cũng thế, ai sao mình vậy. Xỉa rằng che miệng là giả tạo, kiểu cách, thậm chí là sỉ nhục. Những chữ sorry, please, thank you... không thể áp dụng nơi chốn này. Nhất là trong căn nhà tôi đang xỉa răng, hai chân rút cao trên ghế.

.....

Tôi ngồi im trong bóng tối. Ngọn đèn neon dài hắt ánh sáng xanh bệnh hoạn. Tôi ngó quanh, điểm từng khuôn mặt người sống trong căn nhà này.

Gia đình chồng. Mỗi người thu gọn một góc. Tôi có ngồi nhăm góc của ai trong căn nhà này không?

3

Cùng máu mủ, thịt xương, gan ruột tuôn ra từ một cửa mình. Kết tinh từ hàng tỉ tinh trùng và hàng tỉ cái trứng, tạo thành năm người con. Toàn là cu, chẳng có cái hĩm nào. Sao không là tứ quý mà là ngũ quý. Nhà phải có nếp có tẻ mới vui. Bố thỉnh thoảng than, trái lại, mẹ tuyệt đối không bao giờ.

Anh cả tên Tịnh, chết vừa đúng mười tám tuổi hai tháng bảy ngày. Anh chết ngay ngày đầu quân. Người lính, cũng là tân binh, đứng sau lưng, xếp hàng lãnh súng, thử súng, một viên đạn còn sót trong nòng, chĩa thẳng ngay ót anh Tịnh. Anh chết mà mắt còn mở miệng còn há.

Anh thứ nhì, tên Quyển. Một ngày cuối năm 1976 bỏ nhà đi biệt, để lại những tin đồn, thắc mắc, nghi ngờ, tự hỏi trong lòng người thân, bạn bè, hàng xóm. Vượt biên? Chết đuối? Xe cán? Ăn mày? Chết đói? Bị giết?... Lần cuối ra khỏi nhà nó bận cái quần đùi đen rách tưa gấu, nhất định kiếm cho được cái địa bàn. Thêm thắt, thêm mắm thêm muối, thêm lời. Địa bàn hay hải bàn, đường bộ khác đường thủy, cha nội! Ông Tương đầu ngô xía vào. Nhưng biết chắc một điều anh đi luôn một lèo, chết bờ chết bụi chết vật vờ. Chết thành ma đói ăn xin. Anh Quyển ít tuổi, lại bất tài, con nhà nghèo, chẳng đẹp trai nên huyền thoại thêu dệt về anh không quá ba tháng, từ ngày anh rời khỏi đất Dục Mỹ.

Người thứ ba là Đức, chồng tôi, nhân vật chính trong đời tôi. Tôi sẽ kể ở phần tới.

Người thứ tư là Trinh, nhân vật chính làm nên cuốn sách này. Tôi cũng sẽ kể ở phần tới.

Và người cuối cùng là Hoán. Thăng Út, trong nhà thương thì gọi thế, còn hàng xóm, bạn bè, người quen gọi hã là thăng què, thăng thọt, thăng câm, thăng ngổ, thăng lì... Sanh ra chân trái nó đã có tật, ngắn và không xương, bị thịt lắ lư vô dụng, chứa đựng tức bực, oán hận, oán ức... dẫn lộ ra hai

trông con người. Lâu ngày, biến thành lằm lì, câm nín, chịu đựng.

.....

Thằng Hoán ngồi ở góc phải từ lúc tôi đặt chân vào nhà. Tôi chưa thấy miệng nó mở rộng, ngoại trừ chị, chị, chị... rồi lúng túng thả lỏng câu định nói. Cái nạng gỗ quẹt ngang, quẹt dọc hoặc gõ lóc cóc trên sàn xi măng, như thói quen chông tôi hay rung đùi khi xem TV, ăn ice cream, hoặc khoái chí điều gì. Tiếng gõ đều đều làm tôi tưởng chừng lòng nó vừa vui mừng, vừa lo âu, vừa sợ sệt vì sự có mặt bất thường lạ kỳ của tôi. Nó ngồi nhai cơm rào rào. Có sạn hẳn có nuốt luôn không? Răng có bị mẻ cái nào không? Thằng Út im ỉm suốt ngày, tiếng nạng gỗ lọc cọc là biết nó đang có mặt, đâu đó. Đức bảo tôi thế. Anh chịu, chẳng biết nó nghĩ gì muốn gì cần gì. Thậm chí cái lắc đầu hay gật đầu, nó cũng hạn chế tối đa.

Ấy thế mà nó lại thích ra ngồi ở quán cóc. Một ly cà phê đen đá, một gói thuốc, nó ngồi lì hàng giờ, cong cả sống lưng. Cạnh nó là thằng bạn, hai cái lưng trần song song, ôm nhom, chỉ cần kiên nhẫn một chút là anh có thể đếm được bao nhiêu đốt xương sống. Hai đứa nó có ngôn ngữ tín hiệu riêng, anh chịu, anh chịu thua. Những chữ tôi nghe rơi rớt tận đáy tim óc khi kết luận, kết thúc về gia đình anh.

Tên Hoán, có nghĩa là còn hy vọng, còn thay đổi, còn xê dịch, còn hoán chuyển.

.....

Bố và mẹ, hai nhân vật này tôi cũng sẽ kể ở những phần tới.

4

Những lời nói dài liên tục không ngắt câu, không chấm phẩy, không nhấn mạnh, không viết hoa, không gạch dưới tôi hoàn toàn không hiểu. Nó là thứ ngôn ngữ của riêng anh. Bao nhiêu đêm, bao nhiêu lời nói, bao nhiêu lần bị đánh thức và nằm như thế trắng đêm, để chỉ cố nghĩ, tưởng tượng, rán hiểu những điều anh nói trong giấc mơ, nhưng cuối cùng đành chịu. Tôi chưa bao giờ nói với anh về thứ ngôn ngữ ban đêm của anh. Chỉ mình tôi nghe,

tôi biết, dù rằng chẳng phải anh nói với tôi hoặc với bất kỳ khuôn mặt nào anh và tôi từng gặp gỡ. Sau những lời nói, thường thì hơi thở anh có phần nhẹ nhõm hơn.

Sau năm năm sống cạnh chồng, những điều có thể chia sẻ và những điều biết không thể chia sẻ. Nghĩ tới một câu nói của ai đó đã tình cờ lọt vào tai. Hôn nhân thường đổ vỡ sau một năm, năm năm, hoặc hai mươi năm. Giờ thì tôi đang bước vào giai đoạn thứ hai.

Chồng tôi tên Đức, họ Trần, và chữ lót là Văn. Trần Văn Đức. Chẳng biết ai đã chọn, mẹ hay bố. Đức nghĩa là phúc đức mẹ, bà, cha, ông để lại. Về lại đây, nơi chốn anh lọt lòng chào đời, tôi nghĩ tên anh là May thì đúng hơn. May đây là may mắn.

Anh là người may mắn nhất trong gia đình họ Trần này. Tôi tin rằng mỗi người có một số phận, và số phận người này may mắn hơn người kia.

Tôi gặp anh trong một buổi họp mặt ở nhà người bạn. Lúc đấy, anh vừa li dị và tôi vừa học xong. Tôi với chân trời rộng mở, tự do, phiêu lưu, thách đố, xắn tay áo một hai với đời. Còn anh, tâm trạng chán nản, thất vọng, mệt mỏi, mất mát... Người vợ Mỹ, về sau có cơ hội gặp, tôi quá đỗi ngạc nhiên là người trong ảnh thì gầy, cao dong dong, nhưng khi đối diện, chị cao to gần gấp đôi anh.

Tôi lấy anh, lấy luôn đứa con gái tên Alyssa. Con bé nửa Mỹ nửa Việt. Đẹp và buồn. Miệng cười, mắt không cười. Khi nghe tôi quyết định lấy anh, chị tôi đùa, mua một tặng một. Bố tôi giận đúng một năm, mười hai con trắng lặn chìm suốt năm trong trí nhớ tôi ngày đó. Mẹ đỡ hơn, thỉnh thoảng gọi điện thoại hỏi han, hoặc hẹn ăn trưa, nhưng chữ nghĩa dè chừng, tuy bà không dấu được cử chỉ và nỗi lo âu bình thường nơi người mẹ. Bố coi tôi là đứa con hư hỏng, cứng đầu, vất đi, dám làm trái ý. Thậm chí có lúc coi như tôi đã chết. Sau một năm doạ nạt, đổi chìa khóa, cúp điện thoại... Yêu, tôi bất chấp tất cả, bố mẹ bằng lòng thì tốt mà không bằng lòng thì cũng rán chịu. Yêu thương chẳng phải là cái tội. Tôi nghĩ thế với đầy tự tin rằng mình đã chín mùi suy nghĩ. Kể cả những vết nhăn khổ ải cũng vì yêu tôi hằn sâu trên trán bố. Có anh là tôi đủ, no nê, tràn đầy. Về ở với anh, không hoa không bánh không bàn thờ rước dâu cúng lạy. Không cả thiệp cưới áo

cười, chỉ cái nhăn hột soàn lấm tấm ở khu Lion Plaza, San Jose đông người Việt cư ngụ, cùng một tuần trăng mật ở Lake Tahoe, sáng thức dậy, nằm nhìn tuyết bám đầy trên những nhánh thông, lòng cứ lo âu hồi hộp sợ nhánh cây gãy. Trước khi lấy anh, tôi cũng đã có vài mối tình với tụi con trai trên dưới tôi một vài tuổi, chúng nhi nhô bằng nhăng. Ở anh, có sự đầm ấm, vững chãi, từ tốn, không hiểu sao lúc đấy tôi nghĩ thế. Giờ thì có phần thay đổi trong tôi. Đôi khi, tôi muốn quấy động, giang tay hét to một tiếng, ném vỡ cái bát hoặc cái gì đó đang sẵn trong tay hay trước mặt, nhưng anh vẫn vậy, đầm ấm, từ tốn, và nói bằng hai con mắt đầy nhăn nại yêu thương. Anh là điểm tựa tinh thần, là miếng bông gòn tẩm sạch nước mắt, máu trong tôi. Chịu được cơn đau bụng và tính khí bất thường tôi ở những ngày kinh nguyệt. Tôi có thể nói cười lú lo hơn nửa giờ không ngưng nghỉ, và anh nghe nhìn không quay lưng đi nơi khác. Thế thì sao tôi không ngả vào lòng anh mỗi đêm cho được.

Sau năm năm, tôi vẫn còn yêu anh, lòng vẫn bồi hồi mỗi chiều khi rẽ xe vào driveway, vẫn tìm chân anh gác mỗi đêm, vẫn thích nói những câu rất bậy khi làm tình, vẫn đạt hai lần cực sướng khoái.

.....

Người vợ trước tên Melissa. Cả mẹ lẫn con đều mang hai chữ sa cuối. Tôi đùa, nếu sau này sinh con gái em sẽ đặt tên Felissa để tiện gọi Sa chị, Sa em. Thỉnh thoảng tôi gặp Sa mẹ, còn Sa con ở với chúng tôi mỗi cuối tuần, ngày lễ, và ba tháng hè.

5

Một hôm anh đi làm về sớm, mở cửa, vợ anh và người đàn bà trần truồng như nhộng quần lấy nhau trên thảm phòng khách. Người đàn bà là bạn thân của vợ chồng anh nhiều năm. Anh phải làm gì? em thử nghĩ đi, nếu ‘nó’ là đàn ông anh còn nhào vô đánh, đấm, đá, đâm... Tôi không thể cười khi nghe anh kể. Ủ, nếu là mình, mình sẽ ứng xử thế nào nhỉ? Chồng mình và thằng bạn thân đang chống hông chơi nhau...

Không đầy một tháng sau, hai đứa chia tay, gia tài lúc ấy chưa có gì đáng kể. Hai đứa cũng trải qua biết bao ê chề, đón đau, nhục nhã, thất vọng. Tâm trạng hầu hết của những ai băng qua con đường li dị, chỉ nhanh hay chậm. Lúc đấy anh vừa ra trường luật. Sa mẹ hành nghề bác sĩ nuôi anh ăn học. Ở này đến nhắm mắt anh vẫn không quên. Chỉ đứa bé là rắc rối. Không lẽ chặt nó ra làm hai khúc. Tòa án quyết định, Sa con ở với mẹ ngày thường và với bố cuối tuần.

Sa mẹ và anh biết nhau từ thời sinh viên. Cô bạn gái quán vợ anh trên thăm cũng là bạn của cả hai trong thời gian ấy. Sau này, khi đang tiến hành thủ tục li dị, anh khám phá hai người đã liên hệ thầm kín sau lưng anh từ thời ấy. Trong ký túc xá, trên xe, nhà mẹ cô bạn vào ngày nghỉ lễ... Nhưng anh đã ‘chiếm’ được phần thắng. Sau này họ gặp lại nhau, anh thua đậm.

Thời còn đi học, anh như con kén chọn mộng. Mộng trở thành nhà văn. Cứ sách trong tay là đọc. Cầu tiêu nhà tắm phòng ngủ, chúi mắt trong những tiệm sách cũ, lục lọi hàng giờ trong thư viện. Đây là giờ phút lâng lâng hạnh phúc. Tạp chí văn chương rải đầy trên thảm nhà, sau nệm xe... Anh học cách viết, sáng tác truyện ngắn, thơ... Trí tưởng tượng, giấc mơ đời lẫn lộn trong lứa tuổi thanh niên bất cần đời. Rồi thời gian, thư từ chối nhiều hơn thư nhận đăng. Kiên trì, nhẫn nại, hy vọng là đức tính tốt, cần thiết cho nhà văn chưa thành. Tự dỗi và tự dối lòng mình.

Trong khi anh ấp ủ mộng nhà văn thì Sa mẹ đeo đuổi ngành y khoa. Xuất thân giai cấp trung lưu. Con một, bố bác sĩ, mẹ hiệu trưởng trường trung học ở một tỉnh lỵ miền đông. Năm Sa mẹ đi thực tập ở tiểu bang Chicago anh đi theo, quyết tâm viết cho xong cuốn tiểu thuyết. Hơn hai năm trần trở, suy nghĩ, dốc lòng. Đêm đông hơi tuyết lạnh từ bên ngoài lùa vào khe cửa hở, anh ngỡ là hạnh phúc lùa vào. Sa mẹ mang bầu Sa con cũng trong thời gian này. Nếu cần anh trông con. Em đi làm nuôi con lẫn anh. Anh nói. Cả ba cười, kể luôn Sa nhỏ còn nằm trong bụng.

Về lại Cali. Sa mẹ kiếm được việc làm trong nhà thương, lương đủ sống. Tác phẩm cũng đã hoàn tất. Xoay quanh kinh nghiệm cá nhân, hội nhập, phức tạp hôn nhân dị chủng. Chẳng liên hệ đến chiến tranh, giết người, đi điếm. Xấp bản thảo gửi đến nhiều nhà xuất bản, lớn, vừa, nhỏ... đủ cả. Thư

hồi âm từ chối nhận đều. Hy vọng lụi dần, rồi tắt ngấm. Mỗi năm xứ Mỹ sản xuất biết bao nhà văn không thành, anh là một. Sau hơn hai năm nhìn xấp bản thảo, anh nghĩ nó cũng ‘stink, thối hoắc’ như bà nhà thơ Sylvia Plath chán đời tự tử ở tuổi băm hai đã từng tuyên bố. Anh chua chát nghiệm ra một điều là, ngờ vực tài năng của mình... Phải thực tế, Đức ạ! Con kén vỡ mộng, căn chòi của nó bị bão tố bật tung. Anh đổi sang ngành luật. Quyết định một phần cũng vì nhu cầu gia đình ở Việt Nam.

.....

Về đây, chứng kiến những người thân tôi hiểu anh hơn. Đừng bắt, hoặc nghĩ họ phải tự lập, tự lo cho bản thân.

Tôi nghĩ đến những lời nói dài không ngưng nghỉ của anh trong giấc mơ, lặp lại.

.....

Trong từng ấy năm, từ ngày còn ngủ gật trên bàn học ở thư viện, mỗi sáng băng qua thảm cỏ trong sân trường, giấc mộng nhà văn và những bóng ma gia đình cứ vây hãm. Sa mẹ đáp ứng điền vào lỗ hổng đó. Những chất keo vá đắp tình yêu, tội tình, tội nghiệp, cảm thông bắt nguồn từ nàng, gia đình nàng, tóm lại anh đã sống nhờ họ. Những lá thư xin tiền bên nhà thường là tiếp nối bằng những đêm mất ngủ, người tươm vãi mồ hôi, ruột nóng như lửa táp. Sa mẹ không thể ngờ được, hiểu được, hoặc vẽ ra được hình ảnh gia đình anh. Một gia đình không bình thường đúng nghĩa.

.....

Gia đình Việt Nam. Khoảng cách thời gian, không gian. Khoảng cách hoàn cảnh, định mệnh. Khổ nạn.

Gia đình ở Mỹ, vợ anh. Trớ trêu, vấn nạn, phải chăng một lúc nào đó cũng tạo thành khoảng cách. Anh vẫn không rõ, không hiểu, không biết cho đến tận bây giờ.

Anh nhớ lại câu chuyện được nghe thời tuổi nhỏ. Cứu ai? khi giữa dòng nước xoáy. Mẹ hay vợ. Chỉ chọn một. Hiếu hay tình. Mẹ thì chỉ một, mà vợ thì có thể cưới hai hay ba. Câu nói ám ảnh anh thời thơ ấu. Lớn lên nhận ra câu chuyện ai bịa quả là ngu xuẩn và tàn nhẫn cho trẻ con. Giờ thì anh biết, anh phải cứu lấy anh. Anh thấy chính mình bị nhận chìm.

~~~~~

Làm sao anh hiểu được tâm trạng tôi trong lúc nằm cong người nghe anh kể trong đêm. Rời rạc, cố gắng, thiện chí, tình cờ, thậm chí bắt buộc... Tôi lắng nghe, mùi mưa, mùi lá khô giòn vỡ, mùi gió xoay trở trong không gian, mùi nồng đất vừa. Tuyệt nhiên chẳng hơi hướm da thịt. Nhắm mắt, những đụn cát bên bờ sông Bến Hải cứ giạt xa dần, xa dần.

Giờ thì anh chẳng còn oán trách gì Sa mẹ.

Trong bóng tối, nụ cười khó hiểu, lạnh lùng, diều cợt của tài tử Jack Nicholson xuất hiện. Vì sao? Phức tạp, nếu là vật thể, thì nó là cái thông lộng thắt chặt hồn tôi.

Lê Thị Thấm Vân
XỨ NẲNG
Chương 6-10

6

Thình thoảng nghe chồng kể về Dục Mỹ, nơi anh sinh ra và sống quãng đời ấu thời, tôi hình dung trong đầu là những nóc nhà tranh cùn cụt, xơ xác sắp trôi tuột theo cột chân cầu, mà chân cầu thì như chân người tù đói, sắp ngã quỵ. Đêm đêm, màu sáng vàng của ánh hỏa châu bất chợt nổ bung, chảy dài thông, tim vỗ thình thịch chỉ sợ chúng tắt ngúm quá nhanh. Tiếng súng tập bắn của những anh lính mới, biệt động quân, pháo binh, đi đùng đi đạc, vọng về. Những khuôn mặt ngốc nghếch bất cần đời, bất chấp tất cả, tư thế nổi loạn, coi trời bằng vung, ý niệm thời thời gian chưa hề có, sống chết là chuyện của thiên hạ. Thanh niên mười tám tuổi bất cứ ở đâu, thời đại nào đều cùng chung ý nghĩ, đều khó lòng che được chữ ngỗ dẫu đang tán gái, đùa chơi, hoặc sắp bước chân vào cửa tử. Tôi hình dung từng đoàn tân binh xông chuồng ở mỗi sáng Chủ Nhật như đoàn du khách Nhật đi nghỉ hè ở Hawaii, tay chỉ chỗ, miệng cười nói, từ kiểu tóc, đến giày buộc giây đều đồng phục, chỉ khác người Nhật không trực diện chiến tranh.

Dục Mỹ ở đâu? Tôi hỏi. Gần Nha Trang. Anh trả lời. Nha Trang thì tôi định hình được đâu đó trên bản đồ. Cái xóm chứ chẳng phải thành phố. Nó mang máng như cái xóm Cầu Mới của ông Nhất Linh. Anh vừa nói, vừa đóng đưa chân, như suy nghĩ của anh, của tôi. Dân tứ xứ, lở đường, lở xá, lở làng, lở đại... lở dở, lở thì, lở trốn... ô hợp. Họ sống quây quần, cố bám víu cái chân cầu mục rệu mà sống. Sống vật vờ, vợ lính, đi buôn... có cả người Thượng, bán buôn trao đổi, không giữ lời hứa là họ thư có nước phình bụng mà chết. Thư nghĩa là làm sao? Tôi hỏi. Làm cho người ta đau đớn, kim nhọn mẻ chai sắt đá vỏ trứng kìm búa dao kéo chất đầy trong bụng cứ mỗi ngày phình to như bà chữa quá ngày. Tôi nghe như chuyện hoang đường, kinh dị nhưng vẫn cố tin là thật.

Dục Mỹ tôi biết là qua anh, qua những câu chuyện kể. Tâm tình anh lúc ấy lơ mơ nửa dứt bỏ, nửa đau lòng. Như vết thương, tưởng lành, nhưng không.

Muôn đời là mảnh da non.

Dục Mỹ, tôi không rõ, không hiểu, không thấy, không tìm kiếm, không bận tâm, không thắc mắc, không hỏi han nhiều. Nhưng sao nó vẫn cứ nằm sâu trong xó óc và góc tim tôi.

Tôi ngồi thông chân, cố nhìn ra xa, đâm thủng mảnh tường, băng qua những gốc cây, tàn lá, trời đêm... tìm kiếm cái chân cầu gỗ mục, xác xơ, rác rưởi trôi lênh bênh. Tuổi thơ anh bơi lội trong giòng nước đó.

Chân cầu, chìm sâu trong bóng tối, ý nghĩ của riêng tôi.

7

Tôi cũng là đứa ưa nghĩ ngợi. Có khi nghiêm nghị, có khi vẩn vơ. Vẩn vơ có lẽ chiếm nhiều sức lực, thì giờ của tôi hơn.

Lúc còn bé, nằm dài trên giường, trong tầng bùng ánh sáng, hoặc âm u trời đêm, ý nghĩ cứ mọc rễ bám cứng như tóc trên đầu. Cứ nghĩ quẩn. Mẹ bắt đầu quan tâm. Đừng hỏi vớ vẩn. Mẹ rầy la. Đừng có vớ vẩn nữa. Lúc đấy, giọng mẹ bức bối thật.

Tại sao cái lá màu xanh mà không là màu tím? Tại sao con Phượng mẹ nó bắt mỗi sáng phải đi nhà thờ đến độ băng qua đường bị xe nhà binh cán lòi ruột? Tại sao ông Đệ chết mắt nhắm như ngủ? Tại sao bà ngoại hay thờ dài? ... Tôi chưa âu lo tới ý nghĩa cuộc đời là gì? Tại sao phải sống? Chết rồi đi đâu? Phải chăng chỉ có chết là chắc chắn? Hoặc than trách, sống sao mà khổ thế này? Cuộc đời có ý nghĩa gì không? Ta là ai? là gì? Đó là câu hỏi cho mình, về sau.

Tưởng rằng sẽ theo đuổi ngành triết, nhưng sau hai lớp, tôi chuyển ngành. ‘Triết học’ rơi rớt lại trong tôi là, suốt mấy năm đại học, tôi yêu tha thiết ông thầy dạy triết, nhưng ông hoàn toàn không hề hay biết, đồng thời khám phá ra rằng, triết chẳng vớ vẩn như mẹ tôi thường nói, trái lại, nó lý lẽ, hệ thống, rõ ràng như $2+3=5$. Nó giúp tôi phán đoán, phân biệt, và so sánh.

Cũng như bạn bè quanh tôi ngày ấy, loay hoay điều đà lục lọi, moi móc cho ra ý nghĩa sự sống, thân phận con người, cá nhân tranh dành ảnh hưởng. Bắc cầu qua lãnh thổ văn chương, lần mò đi theo con đường những người cùng thời, đi trước, hoặc đã khuất. Lãng mạn nghĩ mỗi cuốn sách là một kiếp nhân sinh và là một ngôi mộ. Chúng giúp tôi lặn sâu hơn và hít mạnh

hơn, tự tin hơn và độc lập hơn. Tôi tập quan sát, lựa chọn, suy nghĩ đưa tới tự do và ý thức trách nhiệm. Những phức tạp, đối nghịch, thử thách tưởng rằng sẽ vượt qua được hết. Tôi nhìn, ngó, ngẫm, thọc sâu vào tình cảm của mình. Tôi cố rón sức đi xa hơn một chút, tách mình ra một chút, làm thân phận đàn bà, mẹ tôi, dì tôi, bà tôi, chị tôi, bạn gái tôi, và những người đàn bà tôi thành tâm ngưỡng mộ.

Nhưng tất cả chỉ là ý nghĩ nằm trong đầu, chưa bước qua ranh giới thực tế. Ngày đó, tôi chỉ là con bé no tròn thể xác.

Tôi mở mắt lắng tai, đảo dác tìm hiểu và ý kiến.

Giá trị của người đàn bà, ngoài cặp vú với cái lỗ sâu, kinh nguyệt hàng tháng?

Sự đóng góp

Những ước mộng.

Phải chăng tôi đang tìm kiếm, đang sống, đang khát khao?

Tôi như đứa bé tò mò tìm tòi cái gì đó người lớn dấu cất, không đưa... nhưng biết thuộc về tôi, thì Đức xuất hiện, giúp tôi một tay, khám phá mạnh dạn hơn.

~~~~~

Hai biến cố tôi rút tía ra được sau bao đêm ngày vật lộn với những ‘vấn vơ’ là, thứ nhất, người bạn gái rất thân của tôi đêm trước sinh nhật mười chín treo cổ tự tử, không để lại một lời giải thích. Và thứ hai, tôi tự tay bứt sợi giây ruột thịt nối liền xác thân bao nhiêu năm trên đời, quyết định về ở với anh.

8

Thằng con trai hay gã đàn ông? Sao tôi lại lăm cẩm như bà cố nội tôi, thiếu nữ đồng trinh hay thất trinh thế này? Thôi cứ gọi là hản vậy. Hản là em kế chồng tôi, tên Trinh.

Hai đứa tôi ngồi trên ghế nhựa trẻ con. Ở Mỹ, tôi cũng đã mua ở K-Mart năm cái ghế nhựa thế này cho Sa con sinh nhật năm tuổi với năm màu khác

nhau cho năm đứa bạn của nó và đã được năm năm.

Lúc này, dưới chân tôi là đất-cát-đá-sỏi và rác rưởi lụn lụn li ti, lộn cộm, vương vãi. Nhìn xuống chân, đôi dép cao su mềm nhũn ở góc đế phải, bị riêng xe máy ngoạm cách đây mấy hôm. Sáng mai ra chợ mua đôi khác. Tôi nhủ thầm, nhận ra màu sắc móng chân mình sao kỳ lạ, ban ngày đỏ rực màu cười hời, ban đêm đèn đường Dục Mỹ biến thành máu bầm, màu ngày cuối kinh nguyệt.

Tuột chân ra khỏi dép, tôi chà mạnh lên đất, trò chơi tuổi nhỏ. Múc thìa chè, ngậm, nhờn nhớt, lộn cợn, mặn mà như nước mũi, đọng trên lưỡi. Múc lên, đổ xuống, mức lên, đổ xuống... nghĩ thầm chẳng khác tinh khí đàn ông, như chất đờm vàng nghẹn ngang cuống họng, như nước mũi xanh thò lò thụt vô thụt ra của đứa bé nấp sau cánh cửa tôi bắt gặp buổi chiều lúc xe rẽ vào ngõ. Tôi thấy đứa bé chính là tôi của hơn hai mươi năm trước. Thìa chè mức lên-đổ xuống, đổ xuống-mức lên tựa huyết trắng ở một buổi sáng thức dậy, ọc, chỉ mình biết, đầy quần lót nhờn nhớt, dậy mùi.

Nhìn nghiêng gã mặt con trai, trong bóng tối, có cái gì trên khuôn mặt hằn lộn cợn như ly chè bóp chặt trong tay.

Nghĩ đến Đức, giờ này anh đang làm gì?

Tôi muốn đến xem căn nhà cũ ngày trước anh Đức ở, được không? Tôi hỏi. Trời tối rồi, sáng mai em đưa chị đến xem. Giờ chỉ còn cái sân xi măng, và cái giếng cạn. Tất cả đã cháy rụi. Trinh nói.

9

Tôi choàng thức, trạng thái mơ màng, nửa tỉnh, nửa mê.

Tiếng thét gào. Rú từng cơn. Của ai?

Con vật? Con người?

... tiếng heo, eng éc, không phải bị lừa vào chuồng, chúc mỏ tranh miếng ăn. Nó là tiếng rú gào, van xin sự sống.

.....

Sáng sớm tỉnh mơ ngày đầu, nơi giam giữ ấu thời chồng tôi. Tiếng heo...

không rên rỉ, mà là thét gào, âm thanh xé toang óc, đập đập tim tôi.
Người tôi quẩn theo tiếng kêu trời, của heo.

.....

Tiếng gào thét nhỏ dần... thưa dần... nhỏ dần... thưa dần... nhỏ dần... thưa dần...

Rồi im bật.

.....

Người ta giết heo, mổ thịt con heo, thì có gì lạ?

Giết heo, xẻ thịt, thức ăn nuôi sống con người bao ngàn năm như thế, tại sao tôi phải quẩn người?

Lại thêm một tràng thét gào của con heo khác. Từng cơn, từng cơn thay phiên lên bàn mổ.

Rồi lại nhỏ dần, thưa dần. Im bật.

.....

Tiếng bánh xe nghiền nát mặt lộ chính át tiếng van xin. Tưởng chừng xe đang tuột dốc, đứt dây thắng, nhào đổ, vực sâu không đáy, tan xương nát thịt, mũi-mắt-mồm cùng căng. Trong đám hành khách có khuôn mặt tôi mười tuổi. Tóc cắt ngang tai, chơi với ôm vồ lấy khoảng không mông mênh. Mắt không nhìn thấy được chiều sâu. Tôi rơi, rớt trong khoảng không vô tận.

.....

Một góc nhỏ trên đất nước một năm chỉ hai mùa ráo ướt. Vùng nhiệt đới, tên gọi rất đổi lãng mạn, thơ mộng, gợi cảm, đầy khiêu khích và rất lạ kỳ. Nằm trên cái ghế bố made in USA sót lại thời Mỹ hiện hữu nơi đây. Đắp vá chẳng chịt. Nước trong tôi tuôn trào xối xả như thác.

.....

Cái ghế bố Mỹ đắp vá chẳng chịt nương nhẹ thân tôi.

.....

Huyết heo ộc ra từ cổ theo vết dao thọc. Máu từ cửa mình tôi ộc ra. Thắt chặt co giật. Từng cơn. Xếp lớp, như hoa trên bức tranh Georgia O'Keeffe. Những dây đồi đỏ rực màu lựu mùa hè. Xương sọ, đầu lâu bạc màu nắng gió. Kinh hoàng. Mạnh mẽ. Khủng khiếp. Đứt khoát như mái tóc người đàn

bà tóm gọn đằng sau ót. Hoa lan, hoa quỳnh khép nở, hương đêm. Huyết heo đỏ au. Tô bún bò Huế bốc khói, hai miếng huyết heo vuông vức thắm màu mướt mịn, lênh bênh trôi trên mặt tô bốc khói cay nồng. Nhai không kỹ, huyết heo bám cứng kẻ răng, phải dùng tăm quệt, móc, xỉa điệu nghệ như Trinh sau mỗi bữa ăn. Chồng tôi ở Mỹ, tân kỳ tiến bộ hơn, dùng dây floss tăm mùi bạc hà, rành rọt đến độ chẳng cần soi gương.

Một chậu huyết heo tươi rói. Máu chết.

Một bịch băng vệ sinh. Máu sống.

Người tôi lại cứng đờ. Mặt ghế bố vải Mỹ cứng đờ. Đã có thằng lính Mỹ, Quốc Gia, Việt Cộng nào chết, hấp hối, mộng mơ, xuất tinh trên cái ghế bố vá đấp chẳng chịt tôi đang nằm này không?

10

Hai cây súng nhựa dài màu tro treo châu nòng vào nhau. Bên trên là đầu con dê thật, hai cái sừng khô cong cứng như cành cây tróc lá cuối đông. Miệng nó ngậm nhưng răng vẫn trào ra ngoài. Hai con mắt trợn ngược, thứ mắt chết.

Tóc nó còn sống không nhỉ? và cả da nó nữa? Mắt của những con heo bị thọc chắc cũng trợn ngược như thế. Những con mắt van xin sự sống. Oan ức, bức tử.

Có ai vuốt mắt cho chúng không?

Tôi nằm vật lại trên giường. Tiếng heo tru vọng trời dậy trong tôi.

.....

Tôi nằm như thế. Ý nghĩ nhấp nhô như mặt biển ngày có giông.

Mặt chữ di động trên những tờ báo, Nhân Dân, Phụ Nữ Mới, Thanh Niên, Giải Phóng, Tuổi Trẻ, Lao Động, Tiền Phong... Mua cả xấp mà chỉ đọc mấy cái tít, vài dòng, lướt nhanh. Chịu, không thể nắm bắt được. Hoàn toàn lạc lối, lạc loài, xa lạ với những tên tuổi, đề tài, nội dung, địa danh.

Nhạc Hà Nội đang được mùa. Mỹ Linh tròn trĩnh. Hồng Nhung răng khểnh, nếu ở Mỹ đã phải niền từ năm lên mười. Thanh Lam nét mặt đàn bà Trung

Đông. Hình ba cô ca sĩ cứ đập vào mắt, tai tôi. Hồng Nhung, Bống bông ơi! Mỹ Linh, Phù Vân Yên Tử ơi! Thanh Lam hú theo nhạc Jazz... Tại sao cả ba cô này lại đột ngột xuất hiện trong tôi cùng một lúc thế này?

Thêm một cái bóng nữa vừa băng qua bên ngoài cửa sổ, lần này kèm theo âm thanh lọc cọc lọc cọc lọc cọc. Ồ! thằng út.

Tôi bật dậy, chạm thẳng mặt là người đàn bà ngồi ở góc xó. Bà đang ôm đầu hay ôm thân? Tôi lại ngã lưng xuống ghế bố Mỹ. Mấy giờ rồi? Mặt trời đã ngoi mặt hẳn chưa? Tôi và mặt trời cùng cố ngoi. Tiếng xương sống đánh thức xa lạ. Xa lạ như hơn hai mươi năm trước. Kẽ lạ trên đất lạ. Cả gia đình tôi ngày đầu trên đất Mỹ, đứng xếp hàng dọc, đợi bà bảo trợ giúp điền đơn xin trợ cấp xã hội, bà không thể nắm bắt được... nên kê khai lẫn lộn tên họ ngày tháng năm sanh.

.....

Người đàn bà ngồi ôm thân mình. Người đàn bà không đầu. Ngồi chồm hồm, tựa con khỉ già, kiệt sức, quắt queo, cách tôi một cái vói tay.

Người đàn bà không đầu kia là mẹ của thằng con chết ngày đầu nhập ngũ, thằng con một buổi sáng bỏ nhà đi biệt, thằng con giờ là chồng tôi, thằng con mặt vá, thằng con liệt chân.

Cùng muôn vàn bí ẩn.

Lê Thị Thấm Vân
XỨ NẲNG
Chương 11-15

11

Ngày xưa ngày xưa... Bốn chữ bắt đầu cho bất kỳ câu chuyện cổ tích nào trên trái đất này.

Đêm mưa, ôm cánh tay chồng, ấm yên, lòng rủ như lụa, lắng nghe chồng thủ thỉ kể chuyện Người Mẹ.

....

Giờ thì bà đang ngồi đằng kia, cách tôi một cái vói tay. Nhưng sao tôi chẳng thấy đầu bà? Bà không đầu ời! Tôi gọi, giọng gió.

Chồng tôi giờ này bên kia nửa quả địa cầu, áo khoác Norstrom, cà vạt Banana Republic, vợ Macy's đang ngồi trên lầu chín ở Union Square, San Francisco sử dụng cái đầu, cái lưỡi để giải quyết vấn nạn, tìm cách đổi đen thành trắng, biến trắng thành đen, bằng mọi cách moi tiền thiên hạ.

... Mẹ anh, người đàn bà, cả quần cả áo cả tóc cả tai cả móng tay móng chân cân chưa tới 70 pounds... Anh kể, tôi gác cả hai chân lên người anh. Đêm mùa đông, nước mưa loáng hết hai mặt lá miền bắc Cali.

Người đàn bà. Mẹ anh... Mẹ anh. Và mẹ anh... Bao nhiêu lần tôi nghe câu chuyện cổ tích xưa tựa trái đất này. Như nước mưa từ trời muôn ngàn năm vẫn đổ. Mẹ anh... dứt câu chuyện, nghẹn ngang lồng ngực anh, rồi lây sang lồng tôi bao giờ không biết. Tiếng thở dài chờ ngàn khối đá tuyệt vọng qua muôn ngàn vạn dặm. Không gian và thời gian. Mất mát chia lìa. Trốn tránh rồi tìm kiếm. Sợ hãi lẫn đương đầu. Nhưng là bất lực. Bất lực ngay khi óc não trắng sền sệt khoanh tròn ngự trị trong đầu anh vừa nhú mầm, đã có chút trí khôn, đặt câu hỏi, như tín đồ Thiên Chúa Giáo phải thông qua lễ rửa tội. Biết tập ngắm nhìn sự vật bằng nẻo lý trí.

Nếu trên trần gian này có chữ cho, hiến dâng, tặng, biếu... thì Mẹ anh là biếu tượng.

Bố anh suốt đời là lính. Lính trơn đúng nghĩa. Thời gian ông ở trong quân đội dài bằng cuộc chiến. Cấp bằng cuối cùng khi được giải ngũ là thượng sĩ nhất. Ông đi khắp bốn vùng chiến thuật. Thời còn trẻ, sức mẹ còn dai, vác trên vai đàn con bám sát gót giày nhà binh của ông. Về sau cạn sức, mẹ dừng chân lại ở đất Dục Mỹ, còn ông vẫn đi đó đi đây sống đời quân ngũ. Thỉnh thoảng ông về, ồn ào đã từ ngoài ngõ... Trái ngược anh, mỗi năm về nhà hai bận, tết và hè, chỉ năm nhà, hoặc đi loanh quanh vài con đường cụt trong xóm, thỉnh thoảng ra suối tắm. Dục Mỹ buồn thê thảm em ạ! Trong nhà, anh là thằng khá nhất, phải công nhận như thế. Mẹ nhận ra được điều này, có lẽ nhờ mấy gói phần thưởng bọc giấy kiếng đỏ anh bưng về mỗi cuối năm tiểu học. Mẹ quyết tâm dành dụm, chặt mót từng đồng gửi anh vào Nha Trang tiếp tục học, ở trọ nhà người cậu xa.

Tôi nhìn tỉnh lý, không thấy bề sâu, chỉ thấy bề dày. Vài ba con hẻm cụt, như đường chỉ tay, nối liền nhưng chẳng đủ dài để nuôi nổi cơn mộng đời của bất cứ dân cư nào sinh sống nơi đây. Hình ảnh Trinh, ngồi rồi đứng, vô rồi ra, phụ mẹ dọn hàng, đếm tiền lẻ, đóng gạo, xếp từng trứng vịt muối, bó gọn gói miến khô. Anh Cả đến tuổi đi lính. Thanh niên bốn phương còn bị xức đổ về đây, hưởng gì anh, từ nhà ra trại lính có thể đi bộ được. Nghề lính là nghề cha truyền con nối ở xứ sở này. Ngày trước truyền gươm giáo, ngày nay truyền súng đạn. Tôi ngồi duỗi chân hình dung ra hình ảnh anh, rõ ràng như con số chẵn, lẻ. Ngày đầu nhập ngũ, viên đạn phóng phốt trúng ngay ót, giây phút đó, miệng anh có lẩm nhẩm, cân lường, bó, đóng, gói, đếm... có bản khoản tự hỏi ai sẽ khuân vác kéo lôi những kiện hàng, bao gạo, đóng cửa, gài then mỗi sáng, mỗi tối cho mẹ thay anh? Mẹ ngày đó còn da còn thịt còn chút mỡ màng, chứ không cả quần cả áo cả tóc cả tai cả móng tay móng chân cân nặng chưa tới 70 pounds như bây giờ...

Người đàn ông, chồng tôi gọi bằng bố, hiếm hoi được gặp. Hình ảnh ông kiên nhẫn ngồi đánh bóng đôi giày bằng xira màu đen đặc quánh, mùi hăng hắc, anh xơ rớ lại gần, nghếch mũi ngửi, như mùi cao su khét. Anh ngấm say sưa cái hộp tròn, màu đỏ đen, hình tựa bùa chú. Cái mùi ngầy ngậy đầy

khieu khích. Anh nhích lại gần hơn. Ông ngưng tay, cút!

Anh ra sân sau ngòi, tự hỏi, cái mùi hăng hắc như cao su khét kia đến từ đâu? Phải là xa lắc xa lơ. Mỹ, Tàu, Tây, Nhật, Đại Hàn, Tân Tây Lan, Úc Đại Lợi, Gia Nã Đại, Ai Cập, Mễ Tây Cơ, Ba Lan? Đầu óc anh bay bổng, không nơi bám, trụ, như đám mây đang bay ngang bầu trời Dục Mỹ.

Người đàn ông, chồng tôi gọi là bố, ít nói, hút thuốc liên miên, hít vô thở ra, như ống máy bơm, xịt khói. Ông làm bất cứ gì cũng chậm chạp, uể oải, miễn cưỡng, kể cả ăn. Chỉ trừ đánh bóng đôi giày, tỏ ra như không bị ràng buộc, hồi thúc, đúng giờ, kỷ luật, nhắc nhở. Nghỉ phép đúng nghĩa. Còn anh, nhận ra cơm mẹ làm ngon hơn, mở cửa hàng muộn hơn, bày con ít bị la mắng hơn. Như thế, là được tự do hơn, riêng tư hơn, thoải mái hơn.

Người đàn ông, chồng tôi gọi là bố, ngoài nghiện thuốc lá, còn có cái tật ghê gớm như răng sắt nghiền nát mặt đường là rượu. Thứ rượu trắng, gọi tắt là đế, gọi đùa là nước mắt quê hương, mùi nồng xông ngợp mũi khi đứng gần. Hôm nào từ quán bà Đệ về, say nhẹ, ông chỉ lăm bằm, như cầu kinh rồi đi ngủ. Hôm nào say nặng, ông vung tay múa chân, miệng chửi rủa la lối, mắt đỏ như tằm máu, cả nhà thấp thỏm chờ đợi ai sẽ là nạn nhân, tự tìm đường trốn. Đứa chui gầm giường, đứa lảng sau hè, đứa ôm cột nhà, thằng Út lết níu chặt áo mẹ. Tay chân ông quờ quạng như Sơn Đông mãi võ. Hai tròng mắt phủ trùm màu máu. Giọng ồm ồm như còi xe vận tải ào ào xuyên Việt trong đêm. Rờn rợn tựa tiếng heo thét lúc nhát dao đầu tiên thọc sâu vào cổ.

Chỉ mẹ chịu đương đầu, tóc bà xo tung, ngã vật trong bóng tối, lửa tỏa từ tròng mắt, bóng mẹ... Trời! anh chỉ muốn nhào ra ôm chặt lấy bà, và bóp cổ bố anh. Cái tát, cái đá, ngọn nịt quất lằn trên da thịt vợ, con, giật tóc, mắt trắng dã, xùi trào bọt mép, tỉ tê, khóc lóc, van xin, chửi bới, rửa thề... bố đá, mẹ hét, bố tát, mẹ đập đồ... Ôi trò chơi người lớn, con người hành hạ lẫn nhau, nếu có thượng đế ngồi trên cao, chắc ông mỉm cười thỏa mãn vì tạo nên con người, để nhìn thấy rõ sự tàn nhẫn nơi con người.

Ông giết tôi, trời ơi là trời.

Mày cầm mồm, con đi thối tha kia.

Con đi, tao giết mày, con đi, mày ngủ với trai, mày phỉnh lừa tao, con mày

đâu? con đi thôi chảy thây, vợ với con, con mày, mày giấu nó đâu? hay bị chết bờ chết bụi. Tao là thằng bị lừa, cả dòng họ nhà mày lừa tao.

Những lời lẽ tuôn trào, như thác nước vỡ trong đêm, in sâu trong trí não anh suốt thời ấu thơ. Lời lẽ... anh không hiểu, hoàn toàn không hiểu, lơ mờ hiểu, cố gắng hiểu, bị kích gia đình, như tấm jigsaw puzzle rời rạc, mảnh còn, mảnh mất.

Ngày đó, anh chỉ biết mẹ bị đá, bị tát, bị đánh, bị đâm, bị túm ngược tóc. Anh bị tai, chạy ù ra sau sân trường Chùa, lòng rát bỏng, rấm rứt khóc, rồi ngủ quên. Mẹ ra tìm anh ấm về, bước chân xiêu vẹo trong bóng đêm. Trên con đường từ trường Chùa về nhà độ vài chục bước, bấy tuổi, anh rời được trái tim mẹ, đỏ hỏn, phập phồng, đầm ướt... nước mắt anh ứa trên vai mẹ, anh muốn chùi, dụi, nhưng sợ mẹ thả anh xuống bắt đi bộ. Vào nhà, mẹ đặt anh xuống giường, mẹ vừa quay lưng, anh mở mắt, hai cục xương vai mẹ nhô cao, cứng, nhưng sao khi này anh áp mặt vào, nhẹ như lông ngỗng.

.....

Rồi một ngày anh rời mẹ, rời gia đình, rời tổ ấm, rời Dục Mỹ, mảnh đất để lại trong anh không nhiều kỷ niệm ấu thơ đẹp, rời quê hương đất nước đầy những khổ nạn, anh ra đi, phui sạch hai tay, mang theo những mảnh jigsaw puzzle không bao giờ tìm kiếm lại được.

13

Những cảnh xô xát, chén bát vèo vèo như sao bay trong bầu trời đêm. Cũng may, nhà dùng toàn đồ nhựa, vất, liệng, ném vẫn lì lợm không vỡ.

Mảnh vai mẹ nhẹ tựa lông ngỗng rung rung, và nước mắt thấm ướt. Giờ đây anh lớn, hiểu ra rằng, mẹ biết anh còn thức, những vẫn bế vác anh, bởi lúc đó, chính bà, cũng cần nơi nương tựa, chở che. Bóng đêm, tàn lá, mùi mẹ, và tiếng nấc lòng. Những bước chân lảo xạo ngả nghiêng của mẹ, không khua nổi sỏi đá dưới chân.

Môi thằng Út tím ngắt. Mặt anh Cả cắt không một giọt máu. Bóng anh Quyến lấp ló. Mắt thằng Trinh trắng dã.

.....

Bi kịch gia đình bắt nguồn từ cái thai.

Mười sáu tuổi, trắng rằm, tròn lằng, tuổi của mẹ.

Chuyện xảy ra trong một đêm không trăng...

Người chú họ chuyên buôn bán đường xa. Cái hòm gỗ vuông vức, sơn đỏ, đựng đủ tượng Đức Chúa Con, Đức Mẹ Đồng Trinh, các vị Thánh, tràng hạt, thánh giá... chú luôn đeo cứng bên mình. Ban ngày là cái ghế, ban đêm là cái gối. Năm thì mười họa chú ghé nhà, ở chỉ độ dăm ba ngày. Một hôm vì lý do gì đó, hứng chí chú lấy tờ giấy bạc 50 đồng quần thuốc lá hút, nhả khói trắng bay lững lơ. Mấy chục nóc nhà trong xóm bàn mãi câu chuyện “đốt tiền” cả năm sau khi chú rời khỏi. Chú kể những câu chuyện nơi chốn xa xôi, thành thị phố xá làng mạc đã từng đi qua. Mọi người trố mắt há miệng vênh tai nằm-ngồi-đứng nghe chập nhà. Mười sáu tuổi, trắng rằm, tròn lằng, mẹ cùng cái xó bếp cũng lắng tai nghe. Rồi một đêm mẹ ngủ, thiếp sâu, một cánh tay đàn ông khổng lồ chụp lấy bẻ quặp người mẹ ra sau, nhét kín chiếc khăn vào miệng mẹ. Một tay kéo tuột quần. Mười sáu tuổi trong một đêm không trăng... Mười sáu tuổi trắng rằm, tròn lằng. Trăng mẹ gãy vụn nhàu nát như bánh tráng phồng ướt dầm nước mưa.

Người chú họ ra đi nơi chốn xa xôi gió cát với những bức tượng kể cả Đức Chúa Con trần truồng nghèo đầu bị đóng đinh trên thập tự giá. Khuôn mặt Đức Mẹ Sầu Bi tràng hạt xanh đỏ tím vàng lấp lánh trái tim các vị thánh mở toang đỏ choé.

Tấm hình nhỏ, in mặt Đức Mẹ Đồng Trinh, chú nhét vội vào túi áo mẹ trước ngày rời nhà. Cầu nguyện, cháu cứ cầu nguyện, Đức Mẹ sẽ giúp, cháu sẽ được cứu rồi... Cầu nguyện, cứu rồi. Mười sáu tuổi, tuổi trắng rằm, tròn lằng, màng trinh mẹ rách toạc.

Những ngày kể, mẹ lết như rắn, “nơi ấy” tấy rộp sưng đỏ. Người mẹ lết hằn sau đêm không trăng ấy. Hé mồm là chết, nghe rõ chưa? Trong tay, chú ôm khư khư cái hộp gỗ vuông vức sơn đỏ chứa toàn đấng cứu rồi, cứu chuộc. Ban ngày là cái ghế, ban đêm là cái gối. Để lại người sống dưới mấy chục nóc nhà biết bao nghi vấn, lẫn tiếc ngẩn ngơ tờ giấy bạc 50 đồng, cùng khối tượng tượng khổng lồ đất đá bầu trời gió cát nơi chốn xa xăm,

nhưng không thể hình dung ra được những khuôn mặt con người bên kia chân cầu mực nát. Bên trên đỉnh nón rách tựa viền.

Chỉ riêng mẹ, với cái mầm sống đang bắt đầu nhú nụ.

Cái mầm sống cứ thế mà tăng trưởng. Cái bụng mẹ phình to. Ban đầu người trong nhà đề mẹ ra đánh đập, tra hỏi, xỉ vả, quý đầu thai, ma ám, hàng xóm tránh né, dèm pha xì xào. Mọi người quên tuốt luốt người chú họ ra đi biệt cùng cái hòm gỗ vuông vức sơn đỏ, ban ngày là cái ghế, ban đêm là cái gối, đựng đầy tượng, toàn đứng cứu rồi, cứu chuộc.

Chín tháng mười ngày đưa bé chui ra từ nơi chốn vật lạ mà người chú họ đã đâm vào. Mẹ, mười bảy tuổi, bẻ gãy sừng trâu. Đúng ba ngày sau khi sinh, đưa bé gái đỏ hồng được bông đi cho người đàn bà ở làng cạnh nhà không con nhưng đầy cửa.

Câu chuyện một đêm không trăng xảy ra đã bao nhiêu năm, bao vật đổi sao dời, giờ vẫn như cơn mộng du, chuyện cổ tích. Một lần là một đời ám lấy mẹ.

14

... bố anh, con nhà nghèo (Việt Nam thì ai chẳng nghèo!) Nghèo hơn cả nhà mẹ anh (lại đem cái nghèo nhà mẹ anh, nhà bố anh ra so sánh!) Chẳng có mảnh đất cắm dùi. Làm thuê ở đợ mấy mươi đời. Mai qua mỗi lại, rồi lấy, về ở với nhau, di cư vào Nam. Những đứa con lần lượt ra đời.

Gần nhau, bố anh có vuốt ve dịu dàng mẹ anh hay ào ào trả thù?

Hình ảnh con trâu điên khổng lồ đổ ập trên thân xác người đàn bà thay vì đâm, đá, đánh, tát, đập, bộp tai, ghì tóc... như lúc ông đang say rượu. Say tình thì dương vật ngồng như thỏi đồng pha sắt, nóng hổi, cứng ngắt húc sâu mạnh dồn dập vào cửa mình người đàn bà. Nơi cội nguồn sinh diệt. Yêu thương thù hận. Nơi anh chui ra để làm chồng tôi ở chốn trần gian này. Để tôi sẻ nửa phần đời tôi. Tối dạ cũng từ đó mà ra, và nó có khả năng xoay vần hay xếp đặt ngôi vị và thứ bậc của cả nhân loại.

Tôi nằm đây, đưa tay phải đặt nhẹ vào nơi ấy. Cửa mình, cửa trần gian, cửa

mở ra sự sống. Nơi chồng tôi bao lần vực mặt, mân mê chùm lông man dại, bảo rằng như rừng rậm hoang dã. Anh là nhà văn không thành. Henry Miller nhà văn đã thành, và đã có lần viết, tôi dấu con chim của tôi trong đám lông man dại của nàng.

.....

Và đứa bé gái đúng ba ngày lọt khỏi lòng đã bị bế đi, khi hai bầu vú bà đang rạn nứt sữa căng, khi cửa mình bà rách bươm như bị dùi dao đục khoét. Một tháng sau, bà ra sau hè, đứng xé vụn tấm ảnh Đức Mẹ Đồng Trinh, thả xuống lỗ cầu tiêu, dội nước cho trôi sạch.

Đứa bé gái... mãi nhiều năm sau, “chị Thoa” mẹ đặt tên, gọi chị trong giấc mơ, trong trí tưởng, trong những câu chuyện rớt rơi... đến giờ này, anh chưa lần gặp mặt, nhưng chị Thoa là điểm tựa, là hi vọng, là giấc mơ cho đời mẹ vịn lên bao phen gục ngã.

Nghĩa là, người đàn bà không đầu đang ngồi đằng kia, kia.

Bà là mẹ, sinh ra chồng tôi. Sa con gọi bà là bà nội.

15

Về đây, tôi ôm được cái bóng khổng lồ trong lòng anh. Rờ được vết đau tươi rói, căng phồng máu mủ nguyên thủy, để tin chắc rằng, sẽ chẳng bao giờ là vết sẹo phủ bọc da non. Gia đình, một bịch máu mủ, cuống rốn, buồng trứng, tinh trùng đúng nghĩa. Từng khuôn mặt, tên gọi, giọng nói, ngôn ngữ, dòng họ, nóc nhà, mảnh sân trước, góc vườn sau... một thời chia sẻ tưởng rằng sống chết cho nhau, vì nhau, cùng nhau... giờ thì không là một phần đời sống mà là toàn bộ đời sống nghiệt ngã, bi thương, khổ nạn. Càng ẩn sâu, càng trời mạnh. Càng đè xuống, càng bùng lên, phọt ra, lan tràn, trườn trôi qua muôn vạn ngã.

Lê Thị Thấm Vân
XỨ NẲNG
Chương 16-20

16

Lần về thứ nhất.

Đàn bà ba miền bận áo thâm quần đen như nhau, nhưng anh nhận ngay ra mẹ. Mẹ níu áo anh, hít hà da thịt anh. Con về đây hả Đức? Mẹ không tin là con còn sự sống. Phải là phép nhiệm màu. Ngày đầu anh về, những con đường cụt Dục Mỹ không một làn gió. Ngày cuối anh rời, trời mưa làm đất Dục Mỹ dẻo quẹo, trời lên giữa những kẽ chân.

Lần về thứ nhì.

Còn một chút nhận ra. Những gói vải lụa, xoa, sa-tanh, mỹ-á mẹ gói gọn, xếp ngay ngắn, cuộn chặt cất giấu trong rương. Sao mẹ không may mà mặc? anh nói, vừa thương xót, vừa bức bối. Để dành. Mẹ nói nhỏ. Mẹ để dành cho ai? Mẹ nhìn anh bối rối lẫn lăm lét. Anh nhói dạ. Mẹ xem áo mẹ đang mặc sờn vai, bẩn thỉu, hôi... Anh ghen. Thì mặc lâu ngày sờn vai, bẩn thỉu... Mẹ định nói gì thêm, nhưng thôi, rồi cười. Những chiếc răng còn lại dơ bẩn hơn cả màu áo mẹ đang mặc. Cái hang sâu hoắm luôn sâu vào cổng rãnh. Bốc mùi. Bao lâu rồi mẹ chưa tắm?

Anh cầm tay mẹ dẫn vào nhà tắm. Hứng nước đổ đầy thau, cởi áo cho mẹ rồi ra ngồi đợi trước cửa nhà tắm. Chưa bao giờ cổ anh đắng ngắt như thế. Nước mắt anh cứ thế trào ra.

Anh nghe tiếng nước xối, nhè nhẹ, đứt quãng. Mẹ ơi... mẹ ơi... anh gọi. Mẹ trở ra, đầu không ướt nước, lại cười, hở lợi, anh cười theo. Bộ đồ mới, nếp gấp sắc nhọn. Mẹ đừng để dành, rách con may thêm cho mẹ, mẹ nhé!

Anh nghĩ tới ngày xưa. Giờ đã xa như tuổi ấu thơ. Anh muốn nói một câu sâu tận đáy lòng nhưng không thể, không được, và sẽ chẳng bao giờ còn có dịp, có cơ hội... Hoàn toàn bất lực. Những tấm áo cũ đắp vá, móng tay cẩu bẩn, ghẻ mụn tanh hôi, giếp đứt quai, nước dãi, mũi quẹt cánh tay trần. Tuổi thơ của con, của anh em con, của gia đình mình, mẹ ơi!

Lần về thứ ba.

Cả quần cả áo cả tóc cả móng tay móng chân lông cẩu ghét cân nặng chưa tới 70 pounds. Người đàn bà đó là mẹ anh ư? Đầu bà còn đó, nhưng bà không còn đó. Bà còn, bà còn, phải bà còn đó. Tự trấn an dỗ lòng. Phải còn có cái gì chìm sâu khuất nẻo trong đầu bà chứ? Giòng máu, tế bào luân lưu di chuyển trong thân xác bà chứ!

Nhiều đêm anh nằm cạnh mẹ, mẹ như con mèo lả bệnh, gói gọn mất hút trong anh. Sáng sớm choàng thức, lông bám đầy hai cánh tay. Mùi khăm chua tanh.

Nhiều đêm. Anh nghe tiếng mẹ gọi. Từ tinh cầu gió. Lồng lộng gió. Chứa toàn gió. Con ơi! Đức ơi!

.....

Một sáng, anh xoắn khăn đầu mẹ, trời ơi! một ổ chấy, cả rùng chấy, lúc nhúc, đen, nâu, nhạt... anh ghì... chấy rơi rụng rớt níu lấy nhau, níu lấy mẹ, níu lấy anh. Buông mẹ ra. Người anh toàn chấy.

Thế giới chấy hút hết sức lực, máu thịt mẹ. Những sợi tóc loe hoe không sắc màu, cả đời anh chưa một phút hình dung. Những mái tóc con gái, đàn bà anh từng đưa tay vuốt vò vọc ghì hôn rậm rạp, dày mỏng, thừa thớt, quần tít, mượt mà, mỏng manh, thời trang, nhuộm màu, uốn ép, dài ngắn, bù xù, cùn cùn, thẳng đuột...

Còn tóc mẹ anh!

Anh kiểm cái kéo, hốt sát chân tóc. Mẹ ngồi yên, ngô nghê. Anh gội đầu cho mẹ, mẹ ngồi yên. Những đầu ngón tay anh nham nhám. Cả thế giới chấy rơi tuột xuống cống rãnh, sau hiên nhà.

Anh quên mất nụ cười của mẹ.

Anh quên mất giọng nói của mẹ.

17

Mẹ trong trí nhớ anh...

Là một người rất đổi thực tế. Chính xác như cái cân đo lường. Chắc nịch

như những con số chẵn lẻ.

Là niềm tin như cái ống sữa bò bóng nhẵn đong gạo, đậu xanh, đậu đen, đậu phộng, nếp tẻ, nếp than lâu ngày.

Là bức tường đúc xây bằng xi măng sắt thép, kiên cố, vững chắc, sẵn sàng đương đầu.

Là mái tranh thấm hết được nước mưa từ trời đổ xuống.

Là con cọp cái với móng sắc dài nhọn, dữ dằn, chẳng chịu thua ai bao giờ. Nếu cần, bà chửi nhau với hàng xóm nhiều ngày. Khác hàng đàn ông, lém phéng với bà, bà thẳng tay đuổi ra khỏi cửa, cùng cái nguýt dài, bĩu môi, nhổ toẹt bãi nước bọt.

Là cảnh dương chắn gió mang hơi hướm dữ tợn của người đàn ông bà gọi là chồng, bây con gọi là bố. Bà chống đỡ bằng mọi cách, cấu xé, giằng co, củi cây, thanh sắt.

Là âm thanh van xin, nguyên rủa, khóc lóc.

Là muôn mặt, pha lẫn khôn ngoan học ở trường đời.

~~~~~

Sao anh không đưa bà sang đây? Câu hỏi, tôi vẫn giữ mãi trong lòng.

18

Tôi vén mùng, bước ra khỏi giường.

Mẹ. tôi gọi. Mẹ, mẹ, con đây mẹ. Không biết bên kia nửa quả địa cầu, đêm là ngày, ngày là đêm, chồng tôi có nghe không?

Tôi ôm hai vai. Những móng tay vừa nhú, bấm sâu da vai. Bấm sâu, mạnh, lút. Ừ thì tôi đang có mặt ở đây, nơi chốn này.

Tôi bước ra ngoài. Hừng đông.

Đời sống rào rạt vọng từ ngoài ngõ. Tiếng chị Hạnh và bà hàng xóm. Tôi nheo mắt, ngóng tai về phía tiếng động. Nắng chói lòa. Trắng xóa một màu. Tiếng thăm hỏi, chào đón, mở hàng, mời gọi thường nhật. Tiếng giếp lết, nhắc không nổi mặt đường. Tiếng trẻ con, gà gáy, chó sủa, còi xe, máy nổ. Tôi ngồi xuống bậc thềm, tựa cột nhà, cố lắng tai nghe tiếng réo của lá me

non. Đôi mắt ai đang nhìn tôi từ phía sau, quay phắt lại, Trinh.

19

Thằng lết, thằng què, thằng khờ, thằng câm, thằng ngố, thằng út... nó được đặt nhiều tên nhất trong dòng họ. Tùy tâm tính từng người, gọi tên gì, nó cũng chấp nhận.

Tên trong khai sinh nó là Hoán, chẳng biết bố mẹ muốn hoán đổi điều gì chẳng?

Bốn người anh lớn cùng họ Trần, Văn cùng chữ lót. Trần Văn Tịnh, Trần Văn Quyến, Trần Văn Đức, Trần Văn Trinh, chỉ thằng Út là Trần Huy Hoán. Huy Hoán nghĩa là gì? Ai chọn cho nó, dấu hiệu văn hoá văn minh của dòng họ Trần biểu lộ qua tên lót thằng Út. Nó lọt lòng, đỏ hỏn, như chuột con ngẫu nhiên nút vú mẹ. Nó ra đời chẳng bao lâu thì anh phải đi học xa. Mùa hè đầu tiên anh về lại nhà, thấy mẹ luôn bế nó trong lòng. Một tay quạt, một tay khua liên hồi trên mặt hàng, miệng nói không ngừng nghỉ. Mồ hôi vã trên người bà như vừa mới tắm xong. Hè năm sau anh về, một tay thằng Út vân vê tóc mẹ, một tay nịu ghì vú mẹ, vú mẹ chảy dài tận rốn, miệng nó không ngừng nhai, nút vú mẹ. Mẹ vẫn luôn đeo nó trong lòng, nhưng sao mắt mẹ đỏ hoe như sắp khóc hoặc vừa khóc xong. Những năm kế, anh về, nó lê lết bám theo mẹ, quanh mấy hũ mắm, lọ muối, cùng những cục cứt của nó rải trong nhà ra ngoài chỗ mẹ ngồi. Những vũng nước dãi chưa kịp khô.

Thình thoảng nghe tiếng ré của nó, biết nó vừa ngã đầu đó, hoặc đầu va vào tường, tay kẹt cánh cửa, vấp phải cái ghế, kiến cắn cu. Nó bụ bẫm, hút hết chất sống trong mẹ. Sáu tuổi, vẫn còn sờ vú mẹ mỗi đêm.

Cái đầu nó to dị thường, trí khôn thì ngược lại. Hai mươi bốn chữ cái học hoài chẳng nhớ. Bà mẹ Mạnh Tử ngày xưa bên Tàu, dạy con phải dọn qua bao chỗ ở, nhà quán, lò giết thịt, cuối cùng dừng cạnh trường học. Thằng Út trường ở sát sau lưng, lại rui như chân trái, bị thịt lắc lư.

Một buổi sáng, có người đàn ông trung niên lạ mặt đến mua bao thuốc lá.

Thấy thằng Út, ông buột miệng, thằng nhỏ bị ảnh hưởng thuốc khai quang. Mẹ chẳng ngược nhìn ông khách, nhưng anh hỏi khai quang là gì? Là chất độc Mỹ phun trên rừng để diệt trụi lá. Những ngày sau đó, anh cứ thất mắc, khai quang có cái mùi hăng hắc nồng, đen ngòm tựa thuốc chùi giày của bố không nhỉ?

.....

Tôi nhìn thằng Út ngồi lệt thỏm trong lòng ghế bố. Nó hút thuốc liên miên, hết còn khóc ré, nhưng ít nói. Chồng tôi nói đúng, cái đầu nó to thật.

Tiếng ruồi vo ve.

Từ trước đến nay, anh và nó chưa hề trao đổi điều gì quá năm câu. Nó hay lăm bằm, một mình, như hát thầm điệu nhạc, cái nặng là nhịp điệu anh nắm bắt được.

Cũng cái nặng, mọi người sợ hãi tránh xa khi nó lên cơn. Một lần đã đâm thằng Hòe, con của tên công an cuối xóm lũng con người bên trái. Điện tín đánh qua xin tiền chuộc tội đúng ngay đêm Giáng Sinh, anh đang học thi ra trường.

~~~~~

Sao anh không bảo lãnh thằng Út sang đây? Vẫn là câu hỏi chưa bao giờ tôi đặt thành lời.

20

Cái áo thun màu tro Jokey bó sát người tôi, khoằm sâu hai vai. Một khoảng lưng trần buổi sáng, mờ mờ. Tôi quay người nhìn về phía Trinh. Trinh biến nhanh về phía giếng.

Tôi vẫn ngồi ở bậc thềm, tựa người vào cột nhà.

Tiếng múc nước, đổ nước. Xối xả. Tiếng đánh răng, xúc miệng, khạc nhổ. Buổi sáng nắng lên nhanh. Sàn xi măng mát lạnh lòng bàn chân. Chùm hoa trang màu gạch cua nở trong nhà hàng xóm.

Tôi đứng dậy, đi về phía Trinh. Đứng ngửa cổ nhìn tàn lá dừa trên cao. Những trái dừa non, đếm được tám trái. Từ đây đến lúc hái xuống, may ra

còn hai, những trái rơi rụng, chết non.

Tôi nghĩ, phải vào nhà lấy bàn chải đánh răng, khăn lau mặt. Nghĩ, nhưng hai chân vẫn dậm cứng tại chỗ. Tôi nhìn nửa mặt bên trái của Trinh, hao hao giống Đức, sống mũi thẳng, tròn vo ở chóp. Giờ này Đức đang làm gì? Tôi đang đứng đây. Tôi phải vào nhà lấy bàn chải đánh răng, khăn lau mặt. Cái chóp mũi tròn vo. Tám trái dừa non trên cao, rồi sẽ rụng, chỉ còn hai.

Trinh quay phắt mặt lại. Miệng tôi há hốc. Kinh ngạc.

Mặt tôi thế này! Nhìn đi, nhìn kỹ đi. Tia mắt hắt bắn lửa, thay lời. Mặt tôi thế này, chị thấy chưa? thấy rõ chưa?

Cái quay mặt nhanh bất ngờ, tôi đỡ không kịp.

.....

Đẹp để gì mà chụp. Thằng bé trời người lên từ dòng sông, nhìn thẳng vào mặt tôi, nói một câu như thế. Hai tay ôm chặt trong mình những lon bia, coke rỗng không. Mặt nước sông đen, đặc quánh như đêm Sài Gòn.

Tôi xấu hổ.

.....

Miệng tôi há.

Gió lùa kín miệng.

Mắt Trinh vẫn phóng lửa.

Mặt đối mặt. Buổi sáng. Tôi và Trinh.

.....

Tôi ôm ghì hai vai. Trở vào nhà, mang theo khuôn mặt Trinh.

Chân trái thẳng Út. Bóng người đàn bà ngồi trong góc xó.

Và nửa bên phải khuôn mặt Trinh.

Lê Thị Thấm Vân
XỨ NẲNG
Chương 21-25

21

Trong năm đứa con, thằng Trinh là đứa đẹp trai nhất nhà! Mẹ thường nói thế, không hiểu với ý gì. Bà nói trống không, nói với đám con, nói với hàng xóm, nói với khách hàng. Giờ thì Đức lập lại lời mẹ, với tôi.

Cũng như Đức, tôi chẳng thể hình dung ra được “đẹp trai” là như thế nào, theo ý bà. Dù đẹp thì hay tranh cãi, phải bầu bán, tuyển chọn đúng tiêu chuẩn, còn xấu thì dễ mau chóng gặt đầu. Tôi cũng đã từng mê người đẹp trai, xấu trai, và rồi lấy người không đẹp, không xấu, là Đức.

Mặt Trinh, thoát nhìn ai cũng phải có phản ứng, như bị điện giật. Nặng nhẹ tùy người. Sự kinh ngạc. Sợ hãi. Tò mò. Những vết khâu, như vá vột chiếc quần rách đáy. Vụng về như những mũi kim khâu đầu tiên của tôi lên chín. Đường chỉ to, không đều, lệch hướng, thiếu kinh nghiệm. Vết da gấp, mảnh thịt cắt bỏ, kéo mạnh lệch mí, xiết chặt mảnh da cầm. Đường chỉ khâu vột, vụng, không kinh nghiệm còn đó, cho đến ngày buông tay lìa đời. Chiếc áo đầu tiên chín tuổi của tôi đã rã tan vào lòng đất.

Những đường ngang dọc, một bên mặt. Sao chỉ một bên? Súng nổ, hất tung, Trinh hăng hai chân ngã sấp, mặt bên trái ủ đất, mảnh đạn rơi, ghim chặt mặt bên phải.

Cái mặt thằng Trinh đôi khi như khiêu khích, chọc tức ai. Đức nói.

Cơ mặt bên phải của nó lâu lâu co giật liên hồi, anh nhìn phát hoảng, cứ tưởng nó lên kinh phong. Đức nói.

22

Chị Hạnh chờ tôi ở cửa, có cả anh Sơn, chồng chị, và chú Biền tài xế. Sửa soạn đi ăn sáng. Chị Hạnh nói.

Chú Biền chào tôi với ánh mắt dò xét, ái ngại, hỏi han.

Căn nhà chỉ còn bốn người khách phương xa. Ba người ở trong nhà này biến đâu mất. Có cái gì đó không ổn. Sáu con mắt đâu đó, đợi chờ tôi lên tiếng.

Ba người cứ đi ăn sáng trước, em chưa thấy đói. Nói xong, tôi đi ra sau hè. Ba người còn lại chắc đang ẩn nấp đâu đó. Tôi trở vào trong, đi vòng ra ngoài, nhìn sâu ra ngõ, dõi mắt theo cái xe lui dần, lùi dần, rồi biến mất, thầm thán phục chú Biền lèo lái cái xe thật tài tình, tựa như lèo lái cuộc đời, trên mảnh đất này.

Trình đứng ở cửa chờ tôi với ly cà phê đen đá đang uống dở. Chị ăn gì không em chạy đi mua. Tôi lắc đầu. Cái áo Trình đang bận, chồng tôi bận cách đây nhiều năm. Tôi mua ở Sears tặng anh trong dịp giá hạ năm mươi phần trăm. Tôi đã mua ba cái ba màu khác nhau. Màu Trình đang bận là màu rêu thẫm.

23

Mức từng gáo, dội từ đỉnh đầu. Nước ào ào tuôn dọc thân thể, da loáng nước. Màu da nước.

Ở góc trái, vòi nước rỉ rả. Tôi dễ bực mình khi tắm mà nước chảy rỉ rả. Phải ào ào. Tiếng nước chảy và cảm giác mạnh. Cái thau xanh nhựa đặt ở góc phải tràn nước. Khua tay ấm áp như da thịt mình, ở phần dưới. Chút riêng tư trong căn phòng bằng hai cái gang rộng tay từ lúc đặt chân vào căn nhà này. Tôi ngâm mình trong thau nước đầy. Những sợi lông bông bênh, khe vuốt ve, mân mê, màu ngô non, mướt nước. Thuở nhỏ anh Thiện thường bẻ đôi trái bắp, lấy râu quấn quanh cằm, giả làm râu ông già.

Nước tràn ngập thân tôi. Ông ngoại râu bạc trắng, dài phủ cằm. Thịnh thoảng ông vuốt râu, trầm ngâm, tư lự. Vài chục năm nữa anh Thiện có giống ông ngoại bây giờ không nhỉ? Chắc là không. Ông ngoại ở Việt Nam, con cháu quây quần. Anh Thiện sẽ như nhiều ông Mỹ già khác, ngồi ngủ quên trong chiếc ghế bành rộng trước màn ảnh TV đang mở. Tiếng nước

khua rộn ràng, màu da loáng nước. Anh Thiện tay run chống gậy, hay ngồi trong xe lăn dõi mắt nhìn quanh sân viện dưỡng lão vắng vẻ, điều hiu, cùng màu nắng tàn. Nước chao nghiêng sóng sánh thân thể. Anh Thiện dáng vẻ sợ sệt lẫn ngóng chờ bà y tá lạnh lùng, cho thuốc uống vỗ về trên vai máy móc. Chùm lông mịn ướt trôi tuột trên từng kẽ tay. Dây bắp sau nhà thừa nhỏ. Những buổi chiều làm xong bài tập, tôi lên ra vườn sau, bãi đất trồng toàn bắp của ông hàng xóm mặt quanh năm đỏ kè. Tôi đi giữa hàng bắp. Gió cuối thu thổi lá bắp nâu khô xào xạc. Đã xong mùa bắp. Trái thì những người lao công Mỹ đã bẻ sạch. Tiếng lá sột soạt như áo quần khô cứng, kỳ lạ, thích thú. Nắng đổ xuống trên đỉnh đầu. Nắng lóa trên những lá bắp nâu khô. Tôi nằm dài giữa luống bắp. Úp mặt. Mùi nồng đất ải. Tiếng rung khẽ, ngân dài từ trong tôi, từ lòng đất. Cả hai chao nghiêng. Nhắm mắt. Tôi thấy tôi cùng đất lật.

Nắng vẫn lóa trên đỉnh đầu và trên tàn lá bắp nâu khô.

Âm thanh tiếng còi tàu. Bánh xe rền rung mặt đất. Thành phố San Leandro không thuộc về đâu. Gần San Francisco thơ mộng nhất nhì thế giới. Gần Berkeley bụi đời, cấp tiến, nhiều sắc dân. Gần San Jose tỉ số dân Việt đứng thứ nhì hải ngoại. San Leandro thế nào, ở đâu, có gì, đặc biệt ra sao, mấy ai quan tâm?

Cảnh tượng trong phim Fried Green Tomatoes. Xe lửa xình xịch, xình xịch ào ào, tiến tới, tiến tới... Chiếc mũ mây bay, người con trai chạy đuổi theo, mũ mây rộng vành lượn lờ dọc theo đường rầy. Vẫn đuổi theo gió. Những bước chân bay theo chiếc mũ. Nhẹ tênh. La đà. Đuổi theo mũ là đuổi theo tình. Làm sao cản được gió? cản được tình? Tiếng máy xe lửa xình xịch, xình xịch, ào ào, tiến tới, tiến tới... thi đua cùng nhịp tim đập của đôi tình nhân. Định mệnh. Bàn chân người tình mắc kẹt cứng giữa đường rầy. Xe lửa vẫn cứ xình xịch, xình xịch, ào ào, tiến tới, tiến tới... Tiếng người, tiếng xe, tiếng thét cùng máu xương, nhịp tim... đập điệu tình yêu. Là sự nghiền nát.

Chị khoác thêm cái áo. Trinh nói, mắt hấn ngưng ở thóp ngực tôi.

Trinh và tôi bước ra cổng. Bảy giờ bốn mươi lăm sáng. Trời nắng tỏ. Nóng bắt đầu hăm dọa. Tôi len theo Trinh, băng qua những con đường lổn nhổn cát, sỏi, đất, đá. Bụi bay trắng không gian. Hàng rào, bờ tường lột da lồi thít. Những ổ rác, cống rãnh bốc mùi. Chợ buổi sáng ồn ào náo nhiệt cả một góc trời. Tôi bám sát lưng Trinh, từng bước một. Trinh đi mé trái, mé nửa khuôn mặt ngày chào đời.

Chẳng nơi chốn nào anh đi qua có cái mùi của đất Dục Mỹ. Cây me ngái mùi chua tanh nước đá mè, chó. Cây hoa sứ nở trắng toát tẩm mùi cứt đá mũi dãi trẻ con. Con gái nhặt nhanh những cục đá nhỏ trên đường đến trường ngồi rãi chơi ô làng, học tính nhẩm. Con trai liệng lon, quay vục, băng mọi giá loại cho được thằng bạn. Mùa chuồn chuồn, bẻ cây khô rượt đuổi bắt. Mùa hè, ve rên inh ỏi buốt tận óc. Cái chòi nhỏ đầu ngõ, trên manh chiếu tả tơi, cái rổ nhựa đựng những quả ổi cóc xoài cần khô hoặc ủng thối. Thối từ ruột thối ra, ve vẩy bởi ruồi nhặng muỗi. Những cái kẹo chảy nước, những cái bánh vỡ vụn. Nơi đây, cái gì cũng quá độ. Tiếng reo hò trẻ con. Tiếng chửi bới người lớn. Tiếng rao hàng. Tiếng chó sủa. Tiếng gà gáy. Tiếng heo đòi ăn... Người và vật đồng lòng, đồng thanh. Nói như hét, như gào, như tiếng xe chạy phanh gấp nghiền nát mặt đường. Bụi bay tứ phía. Tha hồ hít ngửi. Tai âm âm, mắt cay xót, mũi nghẹt cứng mà miệng ai cũng há. Chỉ vài dãy nhà đám dân đen, dân tứ xứ đổ về, chịu khó một chút là có thể đếm được cả thấy bao nhiêu nóc nhà buổi sáng với sức xống tuôn trào, vỡ bờ tranh sống cùng trời đất. Anh thấy nó đẹp, đẹp tội tình em ạ. Đẹp trong trí nhớ anh. Trong từng giấc mơ, mỗi ngày mỗi xa giạt. Trong từng bước chân trần tuổi đại, áo hở rốn, tóc gọt trọc lớm chớm không đều.

Tôi hình dung ra phố Sài Gòn, Hà Nội, Hải Phòng, Đà Nẵng, Ban Mê Thuột, Quy Nhơn... Xe ngược xuôi, đan như rọ. Hỗn loạn, nhưng là “hỗn loạn trong trật tự.” Họ đọc được tín hiệu của nhau bằng ngôn ngữ riêng nào đó, của họ. Tôi là kẻ lạc lõng, lạ lẫm, đứng bên lề.

Buổi sáng ở nơi chốn chôn chặt tuổi thơ chồng tôi. Đứng đếm dấu chân anh đã dẫm qua trên những con đường cụt cùng hai con mắt chứa cả bầu trời

mây.

25

Gọi là bát nhưng nó còn bé hơn cái chén nhựa của Sa con dùng bữa hàng ngày. Những sợi bún trắng đục lòng thông trơn trượt ở đầu đôi đũa, rồi ngo nguậy trên lưỡi tôi. Rau xanh vừa ngắt sáng nay, sương còn ủ đọng. Tôi ngửi mùi đất tẩm trong từng thớ rau. Cái thau rửa bát và cái giẻ tẩm cả bùn lầy, mỡ và nước uống của khách, không chừng cả nước mũi, đờm, nước dãi, nước miếng hoà tan trong thau nước rửa. Đầu đũa đen ngòm. Cái bàn mòn nhẵn bởi trăm ngàn khuỷu tay chà sạch. Mắt chó tinh hơn mắt người. Mũi hóng, tai vểnh, miệng há, mắt căng không chớp phóng thẳng vào mặt tôi. Phần tôi đâu? Một con khác cà cà người vào đùi tôi. À thì ra... cục xương heo. Cứ như mọi người quanh ta, ai sao mình vậy. Tôi hất mạnh mấy cục xương xuống sàn. Bên kia bàn, con chó ghè giường đôi mắt bất lực, bụng chứa kè ngày sinh. Vú chấy sát mặt đất. Bao nhiêu lứa đã đẻ?

Tôi ngồi sát cạnh Trinh. Trinh gấp tay trái, tay phải để giữa đùi. Hai bà khách mới ngồi xà xuống. Cái băng ghế dài nhét đủ bốn người. Người đàn bà áo tím nhìn Trinh hỏi nhỏ, vợ thằng Đức hả? rồi ném cái nhìn thật mạnh sang tôi. Chị dâu mày phải không? Bà bán trầu cau lại hỏi. Con dâu ông bà Trề. Việt kiều hả? Trinh bẽn lễn, bối rối khó khăn gật đầu. Tôi hoàn toàn bị thụ động, ngồi nhìn từng khuôn mặt, quanh tôi, kể luôn bà bán bún. Và bất chợt cau mày vì da cánh tay mình quá trắng.

~~~~~

Chưa qua khỏi hàng dâm bụi. Mùi chợ, tiếng xì xầm hàng loạt con mắt bỏ lại hết sau lưng. hiện ra trước mắt là những đứa trẻ con đang nhẩy lò cò, thấy lon, nhẩy dây trên hàng hiên. Vài đứa đứng-ngồi-tựa-lấn-dính-chùm vào nhau. tiếng nhí nháo như chim chích chòe. Trinh và tôi tiến lại gần, trường không sân, không hàng rào, cửa lớp khóa bằng dây xích to bản, nặng nề. Một khoảng hở tôi hé mắt nhìn vào. Hàng chữ “Không gì quý hơn độc lập tự do” và ảnh bác Hồ phóng to. Những cái ghế gỗ thấp lỏng chỏng.

Cô giáo đâu? Trinh hỏi. Cô giáo nghỉ dạy hôm nay. Thằng bé trả lời. Những đôi mắt thao láo, bu quanh. Lớp học bị đột! Con bé bán bánh kẹo nói với, tuần trước mưa to lớp bị đột nghỉ ba ngày liền. Bà bán bún riêu ngồi cạnh chêm thêm, mấy ngày nay tụi nhỏ có học hành gì đâu. Mùi bún làm tôi nảy ý mua trộn nồi và luôn rổ bánh kẹo. Cả đám trẻ nhốn nháo ăn cười nói hả hê. Chưa tới mười đô mua niềm vui thực tế cho đám trẻ con rỗng bụng, và người đàn bà cùng cô bé sống bằng sự đợi chờ. Mười đô, không đủ một buổi tối ở tiệm fast food cho vợ chồng tôi bên Mỹ.

.....

Bước chân vào nhà. Mặt trời chỉ mới mọc ngang tầm cửa sổ. Tôi nằm phịch xuống giường, thiếp đi một lát, tỉnh dậy, tiếng nước Trinh đang xối rửa sau hè. Tôi vòng ra nơi tiếng nước xối. Cần bao nhiêu tấm tôn lợp lại mái trường Chùa Trinh nhỉ? Trinh ngó trời, chẳng ngó tôi. Trinh tính hộ, bao nhiêu, cho tôi biết.

Lê Thị Thấm Vân
XỨ NẲNG
Chương 26-30

26

Qua khung cửa sổ. Trinh đang đút cơm cho mẹ trong nắng lóa, trời xanh lơ. Trinh ngồi chồm hồm, kiểu nước lụt, kiểu đi cầu ở Việt Nam.

Người đàn bà không đầu dựa lưng vào cột nhà. Cái thìa bé tí, dính vài hạt cơm đầu thìa. Ăn xong một thìa, đầu bà quay bên phải, ăn xong một thìa, đầu bà quay bên trái. Bên phải, bên trái, bên trái, bên phải... Cái đầu quay qua quay lại, ngo ngoậy, như đầu sán lãi. Người đàn bà đang có đầu, hiện hữu, nhất định không nhai, không nuốt. Mắt Trinh trợn trừng, dọa nạt. Ngôn ngữ tuyết rơi ngoài trời, mạch máu di chuyển trong cơ thể, giữa đêm đông. Ngôn ngữ câm. Bên phải, bên trái, bên trái, bên phải. Mặt Trinh với những vết khâu chằng chéo, giập co liên hồi. Lời nói không va chạm. Âm thanh không là cú đâm.

Kiên nhẫn là đức tính tốt.

Lưng Trinh cong vòng. Mắt cố chọc thủng xuyên qua người đàn bà, vào khoảng không. Sự tàn tạ của ánh sáng lóa, trời xanh lơ. Chén cơm. Sự nhẫn nại. Một thói quen. Làm cách nào những hạt cơm rơi lăn xuống cổ, chui vào nằm yên dưới đáy bao tử.

Một thìa khác. Bên trái. Dễ dàng, dịu ngọt.

Một thìa khác. Bên phải. Dọa nạt, trợn trừng.

Ai chịu đựng ai?

Một thìa khác. Phun thẳng vào mặt Trinh.

Lại một thìa khác. Đã bao năm? bao lần? bao bữa? Từng ngày, thêm vào, chồng chất, thành kiên nhẫn, đợi chờ, thói quen. Bao nhiêu thìa cơm nữa phải đút?

27

Trình đi chợ về, trên tay xách bạch đồ: rau, cá, trứng, nem chua, hành ngò. Trình trao tôi hai trái ổi xanh ngắt, bóng loáng, thơm ngát. Ồi xá lì. Trình nói. Tôi cầm hai tay hai trái ổi còn cả cuống và lá. Cám ơn Trình. Tôi nói. Đồng hồ ba giờ bốn lăm chiều. Tôi xoay người, cả cánh tay trình ấn bất ngờ vào bầu vú tôi.

.....

Trình lại ngồi thế chồm hồm, chân không dép, làm cá. Dao to bản chặt mạnh xuống thớt, cạo vẩy, thoăn thoắt, gọn gàng, nhà nghề. Cái lưng trần cong vòng với những đốt xương nhỏ tròn trĩnh, xếp hàng dọc. Màu da đất nâu, bóng nhẫy. Máu cá văng tung toé, ruột cá Trình móc ra, lòng thông. Ruột cá và nhau người. Cái nhau người, nổi liền cuống rốn nổi liền đầu người đàn bà.

.....

Mẹ đi lang thang cả ngày ngoài đường, ngoài ngõ. Những đứa trẻ trong xóm đã quen mòn mắt, hết trêu chọc, ném đá, hoặc đè mẹ ra móc tiền lẻ. Có hôm chúng lột cả quần mẹ.

Mẹ ngồi bên lề đường hay hàng hiên nhà ai đó một lát, rồi đứng dậy đi, chẳng nói chẳng rằng cũng chẳng ngó ngang gì ai. Ra giếng ngồi một lát, ra trường Chùa ngồi một lát, ra chợ ngồi một lát... mẹ chỉ ngồi, không bao giờ nằm, và không bao giờ nhắm mắt. Trình vừa nói vừa xới đều nôi cơm. Thế Trình còn nhớ giọng nói của mẹ không? Trình bắc nôi cơm xuống, để chảo rán cá lên. Lắc đầu.

28

Bữa cơm dọn ra. Thăng Út đã về, ngồi sẵn ở bàn.

Vài lần, tôi bắt gặp mắt Trình đậu ở bầu vú tôi. Mắt tránh nhìn mặt tôi. Lăm lăm, tôi tinh như cáo, nhậy như hàn thử biểu, với phái nam.

Hạt sạn, cắn cộp, ê và tê làm da gà nổi lan đến tận háng. Sáng mai em ra Nha Trang đóng gạo ngon cho chị ăn. Trình nói, mắt tránh nhìn mặt tôi.

Xong bữa, Trinh nhất định không để tôi rửa chén bát. Trời vẫn nóng. Mồ hôi vã ướt người.

.....

Tôi từ nhà cầu ra. Thằng Út lại biến mất. Nó đi suốt ngày. Mở mắt đã cà phê, coi phim bộ, đá bóng, hát karaoke. Trinh nói. Thôi thì cũng được, không rượu chè, trộm cắp, hút xách là may. Tôi nói. Nó mê Thúy Nga Paris, Ái Vân, Hương Lan, Như Quỳnh, Thế Sơn... và cô gì gì... tên Kỳ Duyên hay cười thật to. Trinh nói. Cô ấy là con gái rượu của ông Nguyễn Cao Kỳ. Tôi nói.

Tôi đi vào phòng, khám phá mất thỏi son.

Tôi đi vào phòng tắm, khám phá cái quần lót giặt treo khi sáng không còn.

29

Điện thoại reng. Tiếng chị Hạnh gọi từ Nha Trang.

Ngày mai chị về lại Dục Mỹ được không? Gặp lại mấy người bạn cũ vui quá, rủ anh chị ở lại chơi qua đêm...

Nếu vui anh chị cứ ở lại đó vài ngày.

Thế em ở đây... chẳng sao chứ?

Chẳng sao cả.

Em không định ra Nha Trang chơi sao?

Thôi, chị ạ.

Tôi gác điện thoại. Bỗng lúng túng, bất an. Âm thanh hỗn loạn từ xa. Âm thanh hỗn loạn từ trong lòng.

Trời chiều chầm chậm. Làm gì cho hết mấy ngày nơi đây?

.....

Tại sao mẹ không nói nữa? Tôi hỏi chồng.

Đó là điều mẹ giấu kín. Chồng tôi trả lời.

.....

Sống bỏ bụng, chết mang theo. Một lần nghe cô Ngọc nói với mẹ như thế. Khi tôi chỉ mới tám tuổi.

Tôi thiếp đi một giấc dài.

Thức dậy bởi tiếng mưa rơi lộp độp trên lá, trên đất, trên mái nhà, trên hàng hiên. Mưa không dứt đoạn. Mưa xua tan mùi hoa sứ ngoài khung cửa sổ. Mùi mưa tuổi thơ, xa xăm. Những quả bóng vỡ trên nền xi măng hiện rõ trong đầu. Chiếc dép nhựa màu xác pháo trôi lênh bênh trên con sóng nhấp nhô, rồi bỗng mất hút giữa lòng biển khơi. Biển không hình thể, vượt qua mọi so sánh. Nấm đại nẩy mầm mọc tràn lan thân thể tôi, mang theo âm thanh pháo bông. Tôi, đêm, và cơn mưa mùa đông vùng nhiệt đới.

Tôi hít sâu mùi da thịt chồng. Đêm lắng sâu. Tôi nhận ra màu mắt nâu-đen thăm thẳm của chồng, trôi giạt giữa lòng biển khơi. Biển bạt ngàn sóng dữ. Tiếng mưa đêm. Tiếng lá quất vào thành cửa sổ. Tôi nghe tiếng cười hồn nhiên của chồng, thừa thiếu thời, lẫn khuất đâu đây. Tôi ôm nhanh vào lòng cái-hình-bóng-tan-biến-ấy.

Lê Thị Thấm Vân
XỨ NẲNG
Chương 31-35

31

Mặt trời sáng rõ. Mưa đêm còn sót ử trên những tán lá. Trinh chờ tôi trên chiếc xe máy hai bánh. Chúng tôi chạy ngược hướng mặt trời mọc. Tiến vào cõi âm. Thế giới của người khuất mặt. Men theo mùi tử khí. Lắc léo qua trăm, ngàn xe đủ loại. Tránh vô số ổ gà lớn nhỏ. Vượt qua không biết bao nhiêu khuôn mặt buồn vui. Nặng mới ban mai tua tủa vào mặt.

Trinh bỏ đường lớn, tách vào ngõ nhỏ, dài, thông hai bên đường rào rạt. Càng vào sâu, càng hoang vắng, tĩnh lặng. Đâu cũng thế, trên trái đất này, cõi âm bao giờ cũng hoang vắng, tĩnh lặng, bình yên.

Về Việt Nam ai cũng phải đi thăm người chết.

Ở Mỹ bao nhiêu năm tôi chỉ bước chân vào nghĩa địa vài lần. Tôi nói.

Trinh im lặng, mắt dõi tìm mộ.

Mỹ hay Việt, ai cũng có chung niềm khát vọng. Không thích khổ, chỉ thích sướng. Đây là mục tiêu của đời sống.

Tôi nói, chân bám sát chân Trinh. Mắt Trinh vẫn dõi tìm mộ.

Lịch sử nhân loại càng dài, khổ đau càng chồng chất, mộ chôn càng nhiều, riết rồi chẳng có đất cho người sống.

Tôi nói, chân vẫn bám sát chân Trinh.

Mộ ở Mỹ bằng phẳng như bện đồng phục, mộ Việt Nam nhấp nhô to nhỏ như nhà tranh, nhà ngói, lâu đài.

Trinh có nghe tôi lẩm bẩm như con mẹ khùng không? Tôi chẳng biết, chẳng cần. Hai cái bóng cụt ngùn đứng ngọ, giữa trưa. Hai cái bóng chẳng thể nhập làm một. Tôi nhìn bóng cụt của Trinh, thầm nghĩ, chắc phải lâu lắm Trinh mới vào lại nơi này.

Người tôi bắt đầu vã mồ hôi. Nặng châm chích trên da lưng.

Trở lui, trở ra, đi vào, đi loanh quanh... Nghĩa trang mịt mù, bạt ngàn. Con số người chết chẳng thua con số người đang sống. Trên sườn núi

lắc đắc mộ bia mới. Hai ống chân tôi cỏ may bám trắng. Chẳng nhớ mộ nằm ở đâu à? Tôi bắt đầu mất kiên nhẫn. Trinh dừng, mắt quét bốn phía. A, đây rồi, chỉ vài bước... Tôi chợt lắc đầu, không hiểu, quá nhiều điều không hiểu.

Hai ngôi mộ nằm chẳng xa nhau. Cỏ dại bao phủ. Nhìn khuôn mặt cậu thanh niên non như quả bí đầu mùa. Hai má phúng phính, bất chợt tôi nghĩ, anh đã gần đàn bà chưa nhỉ?

Anh Tịnh chết oan nên thỉnh thoảng cứ về nhập vào người thằng Út. Nó nhại y chang giọng anh. Trinh nói.

Tôi im lặng nghĩ, trên đất nước này người sống và người chết bao giờ chẳng níu ghì lấy nhau.

Trinh và tôi đi quanh mộ. Nhổ cỏ dại, biết bao giờ mới hết, mới sạch. Mộ nào cũng như mộ hoang, dân tứ xứ thì người chết cũng chung số phận, thiếu vắng nhang khói. Người sống còn lo họ chưa xong, sao có khả năng lo cho người khuất mặt. Những chậu hoa nhựa bạc màu úp mặt trên đất.

Bãi tha-ma-ngút-ngàn-mên-mông-lung-linh trong nắng trưa.

Nắng chói chang. Xứ sở không bao giờ thiếu nắng.

Ra mộ là phải mang theo nhang khói phải không? Tôi hỏi.

Ồ em quên mất. Trinh trả lời.

Thế thì suốt ngày Trinh nghĩ gì trong đầu. Trinh không nhớ, làm sao tôi nhớ. Bánh trái, hoa quả, cúng vái, nhang đèn, bày biện.... Tôi muốn hỏi, vì sao, nhưng nhìn sang Trinh đang ngồi cong lưng bứt cỏ dại. Trinh đang nghĩ gì trong đầu? Tôi tự hỏi.Ồ, mà biết đâu hẳn chẳng nghĩ gì. Tôi tự trả lời.

Cả hai đi lại ngồi dưới gốc cây thông. Tôi phải gỡ hết những cọng cỏ may bám vào gấu quần, đâm xuyên thấu qua da.

Câu chuyện kể lại:

1. Đi nghĩa vụ ở Campuchia.

Sao Trinh không trốn?

Trốn không được. Đến tuổi phải đi. Nghĩa vụ của người dân. Bạn em đứa nào cũng phải đi, lúc đó đã làm gì có chuyện dứt lốt. Mà cũng chẳng ai có tiền.

Đánh nhau ghê lắm nhỉ?

Khỏi phải nói. Kinh khiếp lắm. Mỗi lần đụng trận là người bị chết, bị thương rải ra như ra. Có thằng nói chưa xong câu đã ngủm.

Trinh sợ không?

Sợ khiếp đi chứ!

.....

Tụi Khờ Me Đỏ ghê lắm, ác lắm. Tụi nó chạy nhanh như mũi tên phóng.

.....

Người Cam Bốt hận thù người Việt đến tận xương tủy. Bắt sống được người Việt nào là họ chỉ muốn đập vào đầu cho chết, đỡ phí một viên đạn. Họ hay nói ‘cáp duồn,’ chặt đầu người Việt, trả thù chuyện ngày trước cha ông mình chặt đầu tướng lãnh họ, đặt ba góc, làm lò đun trà.

.....

Nhớ nhà dễ sợ. Không biết khi nào mới về được, chẳng có ngày nghỉ, ngày phép gì ráo. Lắm lúc vừa buồn vừa tức vừa tủi thân. Đất nước thống nhất rồi mà mình còn phải bị đi lính. Hồi đó em có thằng bạn thân tên Nghĩa. Nó cứ nói, ngày trước bố tao đi bộ đội, bố mày đi quân đội. Giờ đây tao với mày đi nghĩa vụ quốc tế, ngày sau con cái tụi mình chắc đi đánh người hành tinh quá.

.....

Tiếng súng ầm ầm trên đầu, đất rung rền dưới chân, tiếng la hét, cây ngã, người ngã, em ngã... ngất đi, tỉnh dậy thấy mình nằm trong bệnh xá.

Tờ giấy ghi tên tuổi em, đặt trên bụng, gió thổi bay, có người đi nhặt lại bỏ đúng trên bụng em. Kể ra cũng còn may chứ người ta bỏ lộn người khác là thường.

Kinh khiếp nhất là lúc khâu mặt. Họ chẳng tiêm thuốc tê. Cứ thế mà cắt, kéo, khâu, vá, xiết, bỏ... Em đau ngất người, nghe được cả tiếng cắt da, kéo da, khâu da, lột da.

.....

Khát nước lắm chị ạ!

.....

Đau khủng khiếp. Đau lắm. Nói ra không ai hiểu được đâu, chị cũng không

thể hiệu được đâu.

Sau đó vài ngày thì rất tủi thân vì chẳng có ai ruột thịt quanh mình.

2. Đi núi.

Bên kia núi là gì Trinh nhỉ?

Những năm bố còn sống em thường đi núi. Mỗi chuyến đi kéo dài có khi cả tháng, cùng vài người có chung giấc mộng làm giàu. Đôi khi em cũng tự hỏi, nhưng khác chị, là bên kia núi có gì?

Những tảng đá tím trong, đục mời gọi. Giấc mộng triệu phú, nếu gặp may, trúng được mảnh. Những tảng đá đã chôn sập biết bao đàn bà, đàn ông, già trẻ ở cái đất Dục Mỹ này chị biết không? Chẳng chết vì súng đạn, mà chết vì giấc mơ làm giàu.

Chỉ vì vài người trong xóm khuân về mấy tảng đá bán cho người Đài Loan, họ mang về nước đúc tượng, lọ, bình bán cho triệu phú.

Em ở nhà chẳng biết làm gì, đi vô đi ra nghe bố say sưa chửi rửa, mẹ văng vất như cái bóng, thằng Út vừa què vừa câm. Trong xóm vài người bắt đầu gọi em là thằng ... té giếng.

Em đào đất, khuân đá. Trời sáng thì biết là ngày, trời tối thì biết là đêm, cứ đi, đi miết, khi nào hết gạo thì về.

Có những lúc băng qua đồi, suối, sông, lạch, phạt bao nhiêu cây lá, cỏ dại tưởng tượng mình là người khai hoang cũng kỳ thú, hồi hộp nữa. Lâu lâu thấy hoa rừng nở cũng đẹp, cảnh hùng vĩ cũng thích, trái cây lạ ăn cũng ngon. Chỉ sợ thú dữ răn rít, với lại đất sập.

Ở cái xứ Dục Mỹ này thì có công việc gì làm đâu. Tiền anh Đức lúc đó gửi về chỉ đủ để nuôi con sâu rọu của bố, thuốc thang cho mẹ, và mấy miếng ăn, giữ cái nóc nhà không đổ là may lắm rồi. Thân em, em lo, em leo núi, em đào đá, em phiêu lưu, em tự chọn, em đeo đuổi giấc mơ làm giàu như mọi người tinh táo quanh em. Khổ chứ, khổ lắm, khổ như chó. Nhưng nghĩa lý gì so với mấy năm đi nghĩa vụ quân sự.

Tôi đứng dậy, phúi đít quần, nhìn thẳng vào mặt Trinh, tìm nét “đẹp trai nhất nhà” của mẹ. Tôi tìm thấy nét hiền lành, nhẵn nhục trong đó.

Giấc mơ, tự nó chẳng tội tình gì, chẳng oan nghiệt gì. Tôi nói.

Tôi ôm chặt người Trinh, hai bầu vú áp sát lưng Trinh. Cho Trinh đỡ sợ và tôi không bị ngã. Một thoáng giây vụt hiện đến, tôi biết, biết mình không nên làm như thế.

Ở Việt Nam, nhiều điều không nên làm như thế.

Ở Việt Nam, tại sao lại làm như thế.

Ở Việt Nam, không dự định, không sắp đặt, không biết trước. Bước chân kẻ có thể rơi lọt xuống hố sâu.

Giờ thì tôi biết tôi đang ôm sát người Trinh. Trên đường từ nghĩa địa về nhà. Nghĩa địa nơi có bố chồng, anh chồng đã rục xương rã thịt. Con dâu, em dâu sao chẳng thấp cho một nén hương, khăn vải trò chuyện thủ thi đôi ba câu?

Mặt trời hung dữ. Đầu tôi nhức buốt. Tôi nhắm nghiền mắt, áp mặt vào vai Trinh. Tôi cần chỗ tựa, nhưng sao...

Tai tôi vẫn vênh như tai chó.

Mũi tôi vẫn thính như mũi chó.

.....

Quán ăn Mễ nằm cuối đường số Hai, giữa lòng phố. Nhạc guitar rộn ràng, sôi nổi. Soft taco ở đây rất ngon. Hầu như mỗi tuần Đức và tôi đều ghé lại. Những cái bàn lát gạch bông, sắp xếp những hình thù khác biệt, màu sắc tươi vui. Chai ớt tương đỏ cay xé lưỡi, in hình người đàn ông đội mũ rộng vành, râu mép dày đen, xương cằm bạnh, đôi mắt u uẩn, nhưng nghiêm khắc.

Buổi chiều xuống dần. Một ngày nữa lại trôi đi trong cuộc sống này, ở trần gian này.

Tôi nằm đây, ngửa mặt đếm từng con thằn lằn, cả thấy bầy con. Chúng bám

chặt vách. Một con cuộn đuôi ở góc, nó là đực hay cái, có nghĩ ngợi gì không?

Con người, xã hội được cấu tạo thành hình bởi tôn ti trật tự lớp lang. Có trước có sau. Hình tròn của tổ ong. Sự di chuyển thẳng hàng của bầy kiến. Cái bánh cưới nhiều tầng. Tầng dưới bao giờ cũng to hơn tầng trên. Xây cái nhà phải có đủ vật liệu. vừa lọt ra khỏi bụng mẹ, là gia đình, ra ngoài vài bước nữa, là cô thầy, bạn bè, hàng xóm, đi xa thêm đoạn nữa, là ấp trưởng, xã trưởng, rộng chân hơn nữa, thì quận trưởng, tỉnh trưởng, và cuối cùng là tổng thống, chủ tịch muôn năm!

Tôi làm một chuyến hành trình bay xa, tận mãi bên kia nửa quả địa cầu. Trời ơi tôi thèm đập một cái gì đó. Đập cho nó ngã nhào, lộn tung như xốc đĩa. Đập phăng bức tường chắn ngang, hàng rào dựng đứng. Xé toạc tấm màn nhung, màn sắt, màn tre, màn lụa, màn sương mỏng, màng trinh tiết. Những gì mẹ tôi để lại cho tôi. Trường học dạy tôi. Sách vở đổ vào đầu tôi. Xã hội uốn nắn tôi. Về tới đây, đứng trước người đàn bà không đầu. Khuôn mặt thương tích. Bị thịt lắc lư vô dụng. Tất cả trong tôi bỗng trở thành con số không to tướng. Rỗng ruột.

Tôi phải sống ra sao? Cư xử ra sao? Đối phó ra sao?

.....

Lilian, con bạn chơi thân từ năm lớp chín. Nó sinh ở Lào, đang sống ở San Francisco trong studio sàn gỗ cũ mòn, cửa sổ rộng, cầu thang cao sâu hun hút. Bố mẹ còn sống trờ ra đó mà cũng như không. Nó bị bố mẹ không chấp nhận, hết muốn nhìn mặt, chỉ vì nó yêu người cùng phái. Nó vùng vẫy vẽ tranh. Miệng bao giờ cũng gào lên khi gặp tôi.

Nếu mày là da vàng, lesbian, lại vẽ tranh, để len vào có chỗ đứng, có tên tuổi trong xã hội Mỹ này khó hơn trúng số độc đắc, thậm chí trời đánh còn dễ bị hơn.

Tôi nghe, nghĩ nó nói hơi quá, thiếu tự tin, lại có tính hơi sốt ruột.

Thì mày cứ vẽ, cứ sống, cứ yêu, cứ chờ đợi, cứ nghĩ là mình đang được làm cái điều mình ưa thích. Còn lại phó thác cho tài năng, và may mắn.

Lúc mày mở miệng là mắt mày nhắm. Phải thấy người cụt chân mới bớt than là sao mình không có giày.

Tôi lặp lại lời của bà ngoại.

Tôi nói, nó cũng nói. Tôi nói to, nó nói to hơn. Lilian đã phá vỡ, dám sống, còn tôi sao đang nằm nơi đây, lại nghĩ đến nó trong giờ phút này.

34

Trời lại đổ mưa. Mưa rào, nặng hạt. Tôi nghĩ tới con hẻm hẹp, nhầy nhựa, đất bùn trời lên ở từng khoé chân trần, gót nứt nẻ, bóng người lầm lũi đội mưa, đi trong đêm.

Hun hút. Màu hoang tưởng.

Bóng tối xuyên thủng mọi sự vật.

Hơi mát phủ trùm bó hoa nhựa phai màu, úp mặt trên năm mộ.

Sự mềm mại của làn da rắn chế biến thành những cái sắc tay.

.....

Giấc ngủ vẫn chưa tới.

Nhắc người nhìn đồng hồ. Đã nửa đêm.

Tiếng nạng gõ lóc cóc ngoài sân. Thăng Út đã về.

Khi chiều, sau giờ cơm, nó ngồi im lìm ở cái ghế gỗ ngoài sân. Tôi lại gần, ngồi cạnh. Nó hút thuốc liên miên. Tôi hỏi em đi đâu cả ngày chị không gặp. Nó nhìn tôi, miệng cười mà mắt không cười. Em đến nhà người bạn. Làm gì bên ấy? Chơi. Ừ thì chơi. Tôi về đây, sao nó chẳng xuýt xoa thăm hỏi, bình thường, như muôn nghìn gia đình có Việt kiều. Nó chẳng hỏi, chẳng thưa, chẳng rằng. Đúng ra giờ này em ra ngoài ngõ coi phim bộ, nhưng có chị về nên em không đi. Nó nói thêm. Sợi dây kéo gần kháng cách chị dâu em chồng một chút. Ngồi hơn một tiếng trao đổi không quá mười câu, mà thiện chí hoàn toàn do tôi.

Lại thêm một trận mưa rào. Mưa chảy ào ào dọc theo máng xối. Âm thanh vỡ òa. Tiếng chó tru một hơi dài. Tôi thiếp đi...

Không biết bao lâu... Thời gian.

Có cái bóng ai đó đang đứng đầu giường. Cái bóng vuốt ve mái tóc chấy dài của tôi. Đêm im lặng. Sâu thẳm. Người đàn bà cụt đầu? Không phải.

Không thể nhẹ nhàng và run rẩy như thế. Bàn tay của ai? là ma hay quỷ? Tôi đang mê hay tỉnh? Mặt tôi giáp vách. Tay trái tôi duỗi xuôi theo thân hình. Bấu mạnh vào da, có cảm giác. Cảm giác truyền nhanh đến trí óc. Mùi đàn ông. Mùi đất-đá-khói-súng-máu-lửa. Bàn tay đói tình. Bàn tay của Trinh.

Tôi nằm yên như thế. Chắc nịch và chính xác.

Bàn tay vuốt ve. Ôi! rất đôi mềm mại.

.....

Cái mùng khê lay động.

Ai đã bỏ cục đá lạnh vào lò nướng? mà đá vẫn còn nguyên.

Bàn tay vuốt ve mái tóc, chạm khê vai trần. Im lặng, nín thở, tích-tắc-tích-tắc-tích-tắc.

Tôi chờ đợi một tiếng rú, tiếng thét, tiếng nổ, tiếng gào.

Bàn tay khê vuốt mạnh. Cái vuốt mạnh bất thường làm chân phải tôi co giật. Bàn tay rút nhanh. Cái lò xo bật tung. Cái bóng phóng nhanh.

Tôi mở mắt. Bóng phóng là Trinh.

35

Tôi nằm yên như thế. Người tê đi.

Ý niệm về thời gian, mất hút. Không gian trắng xóa. Bảy tuổi, ngồi nhìn bờ biển, không thể lường tượng ra đâu là chân trời và đâu là bể khơi.

Màu đêm, sao nơi nào cũng giống nhau. Trên địa cầu, trong vũ trụ. Nó không ngôn từ, không lý giải, không luận cứ, không hình thể. Hàng tỉ năm trước nối liền hàng tỉ năm sau, và ngay trong tích tắc này.

Mưa đã tạnh, mùi hoa sứ thoảng thơm ngoài khung cửa sổ.

.....

Tiếng heo gào thét. Ba giờ sáng. Giờ giết heo. Thọc cổ heo. Lấy huyết heo. Ác mộng ủa tới như núi lửa, phún thạch trào tràn.

Người tôi bật run. Cơn sốt tuôn tủa toàn bộ giây thần kinh. Mồ hôi đặc như máu rịn kín từng lỗ chân lông.

Tiếng con heo khác lại gào-thét-van-xin. Tôi gắng sức ngồi dậy. Vẫn gào thét-van-xin. Bịt kín hai tai. Âm thanh nước chảy trong người tôi trào ra. Tiếng heo im bật. Tôi gập người. Tiếng heo lại gào-thét-van-xin. Tôi bật cong người. Tiếng heo thở hắt. Tôi buông xuôi.

Lê Thị Thấm Vân
XỨ NẲNG
Chương 36-40

36

Người đàn bà không đầu gối thông chân trên cái mả hoang ngoài mé sân trái, qua ô cửa sổ tôi nhìn ra. Nắng chiếu như hào quang vây tụ quanh cổ người đàn bà. Màu nắng ban mai rõ ràng, vàng óng, tuôn chảy như mật.

Hai thằng con trai độc thân của bà hiện hữu đâu đó trong căn nhà này.

Miếng đất mua lại. Chủ chính đã mất xác trên đường vượt biên. Miếng đất chia làm hai phần. Nửa kia không có mả, nửa này dính hai cái mả có sẵn từ đời nào. Của ai? chịu, không ai biết. Không tên tuổi, cũng chẳng ai cất công tra hỏi. Đất Dục Mỹ vốn là đất hoang, đất tứ xứ. Có ma không? Tim tôi thót mạnh. Ma sống đang ngồi thông chân ngoài kia, kia.

Mả còn ướt bởi hàng loạt cơn mưa rào đêm qua. Người đàn bà. Mẹ đẻ ra chồng tôi, nửa quả cam tôi, nửa cuộc đời tôi, nửa hình hài tôi, nửa số phận tôi, nửa giọng cười tôi, nửa nghiệp chướng tôi. Bà ngồi đó, lưng xoay. Tôi rón rén bước ra, nắm tay bà, bóp những ngón tay thời gian đã lóc hết thịt. Tôi dắt bà trở vào nhà. Những lóng xương vụn, mềm nhừ. Bà chẳng nói chẳng nhìn. Hồn người nằm dưới mộ, có theo chân tôi vào nhà?

Tôi nói thẳng Út lấy bộ đồ khác cho mẹ. Tôi lau khô thân thể bà. Hai núm vú thâm đen chực đầu như hai hạt nho phơi quá nắng. Những cái xương sườn như niềng xe đạp, lặn biết bao vạn ngàn vòng. Vài sợi lông khô khốc như cỏ nám, che chắn nơi đã đưa chồng tôi ra với đời sống này. Tôi áp mặt vào đấy, ngửi mùi đất-đá-súng-đạn-máu, mùi hơi thở chồng, mùi Alyssa mỗi khi bị sốt, mùi hơi mưa giữa đêm đông miền nhiệt đới.

Tôi ôm sát bà vào. Mũi cay nồng. Mẹ ơi, mẹ ơi, con đây, con về với mẹ đây... Có vật gì đó chặn ngang cuống họng. Tôi thương bà và tôi thương tôi.

Cánh cửa địa ngục mở toang hoác, gió lạnh lùa kín miệng. Gió xoáy mạnh, thăm thăm sâu, sâu hun hút, sâu như họng chó. Địa ngục, nơi chẳng một ai quan tâm, để ý, cũng chẳng ai cần, ai muốn. Màu tối đen, quánh đặc, hấp dẫn lạ kỳ.

.....

The Killing Fields – Cánh Đồng Thảm Sát của xứ Chùa Tháp, nơi Trinh đã để lại mảnh da thịt, máu thấm vào đất, thương tích đời người. Chế độ diệt chủng Pol Pot. Gần hai triệu, tức một phần năm dân số Cam Bốt bị xoá sổ đời. Cuộc diệt chủng thế kỷ, ngang ngửa lò thiêu Do Thái thời Hitler, so sánh được chăng?

Giờ đây lễ tưởng niệm người quá vãng hàng năm. Cuộc lễ chết oan. Hình dung hàng ngàn đầu lâu xếp cao bằng Kim Tự Tháp. Khói nhang tỏa mờ phủ che hàng ngàn hốc mắt. Lời kinh cầu giọng ngữ ngân nga... Chúng giết tôi bằng xẻng. Chúng trói người tôi vắt xuống giếng... Ôi! thương thay. Con tôi ba ngày bị giứt khỏi tay. Cháu tôi bảy tuổi bị đâm bằng gậy. Bà tôi chín mươi bốn tuổi bị đánh bằng cây... Ôi! thương thay. Con gái bị hiếp bắt kể đêm ngày... Ôi! Cam-bô-di-a. Con còn nhớ không? Thời qua cay đắng thế nào...

Cánh Đồng Thảm Sát nay là cánh đồng cỏ xanh chạy dài mút mắt. Hàng dừa trầm mình trong nắng gió trưa. Lác đác những con bò gầy guộc mắt lơ dờ nằm ngời uể oải. Các nhà sư áo vàng, áo nâu ngồi nghỉ dưới bóng cây ổi, cây chanh. Tiếng ve sầu văng vẳng. Trẻ con chân trần không áo nhe răng gặm mía. Mùa mưa xuống, vài cái sọ người lại trôi lều bều trong lớp cát đá cỏ lấp xấp nước mưa.

Đau thương quá khứ và khó khăn hiện tại.

Cam Bốt giờ đây đã được giải phóng, kết thúc một giai đoạn đầy máu và nước mắt. Nhờ Việt Nam?

Và dân tộc Việt, biết cậy vào ai đây?

Trình chở tôi đi ăn sáng. Ngồi sau lưng Trình, mùi đàn ông, mùi cám dỗ. Tôi muốn giang tay hét to, phóng đại xuống mặt đường. Ngu xuân không phải là cái có, mà là sự thật. Cái giá trị trả cho sự thật bao giờ cũng để lại vết đau thương. Nhưng rồi sẽ khôn ngoan, và gần gũi, yêu quý mình hơn. Nhưng để làm gì? được gì? Hay để rồi ngu xuân tiếp. Kinh nghiệm như ăn trái khổ qua, có nhai mới thấy đắng. Đàn bà yêu đương như sinh đẻ. Cứ thề nguyện là sẽ chẳng bao giờ có lần thứ hai trong đời, nhưng sau đó quên tuốt luốt, quên tất, quên hết, quên sạch, quên để tiếp tục yêu đương và đón đau sinh đẻ. Chớ bao giờ thề nguyện điều gì. Đó là dấu hiệu của sự khôn ngoan, trưởng thành. Điều làm cho người đàn bà mạnh mẽ, là ở cái đầu chứ chẳng phải bắp thịt ở hai cánh tay. Tôi đang đánh đuổi mùi đàn ông. Mùi cám dỗ. Tôi đang đánh vật con ma ám trong tôi. Trăm sông đều đổ ra biển. Câu nói mẹ thường nói trước kia, nghĩa là thế nào, hả chị? Trình quay ngược đầu, hỏi.

Xe chở hàng hư ngay dưới gốc cây me trước cửa nhà. Anh nhớ hồi đó, cứ cách vài ngày thì xe nhà binh to khổng lồ chạy vào đậu ngay dưới gốc cây me. Đàn bà, trẻ con chạy túa ra. Kẻ xách một thùng, kẻ hai tay hai thùng, dây nhợ ổng hút quần quanh người. Mẹ cũng vội chạy ra, giao hàng bảo anh trông chừng. Anh Quyển thường chạy theo phụ mẹ hút dầu. Khắc nhổ, chen lấn, dầu cháy, chửi rửa, tranh dành, cãi cọ, trả giá, thối tiền, thêm bớt... Mọi thứ chớp nhoáng trong vòng trên dưới mười lăm phút.

Mãi sau này anh mới biết mấy ông lính vào ngõ bán trộm dâàu.

.....

Cái xe chở hàng đang bị hư dưới gốc cây me thì có gì lạ?

Trình chỉ tôi cây me bảo đã già hơn trăm năm. Tôi chưa hề thấy cây cổ thụ, nhưng thân cây me Trình chỉ, xù xì, to, già nua, cằn cỗi, chất chứa mệt mỏi. Hai người tài xế để lưng trần, nằm ngửa người dưới gầm xe, hì hục vận bù loong.

Tôi luồn tay sau gáy, rin rít mồ hôi.

Những đứa trẻ nhẩy múa, reo hò trên mui xe. Những trái me xanh, chua non, giắc mơ chưa chín. Những khuôn mặt tươi nồn, cánh tay với trời xanh. Tiếng chân nhẩy từng từng, tiếng hò reo dưới bóng cây me xù xì, to lớn, già nua, cằn cỗi, chất chứa mệt mỏi.

Tôi cũng đã từng là một trong những đứa bé nhẩy múa, reo hò trên mui xe kia của hai mươi năm về trước.

Rồi hai mươi năm sắp tới, sẽ phải nhìn ngắm mình đi qua thời kỳ tắt kinh như mẹ, như mấy dì, mấy cô. Đi vào ngưỡng cửa tuổi già, bất lực, chấp nhận, thỏa hiệp, tiếc nuối.

Phải sống thế nào? ở tuổi ba mươi. Tuổi thanh xuân rờ ràng của người đàn bà.

Hình ảnh cô giáo lớp năm, chớp mũi nhọn hoắc, bao giờ cũng đỏ hoe như vừa mới khóc xong. Lúc trẻ cô theo Chúa đi tu, về sau cô theo trai lấy chồng. Thượng đế tạo dựng các con, phát cho mỗi đứa một cái giỏ, to hay nhỏ tùy sức từng đứa. Các con phải sống thế nào, mà khi chết, cái giỏ phải đầy hoa. Hơn năm chục cái tai cùng vênh. Hơn năm chục con mắt đồng tròn xoe.

Ba mươi tuổi, về ngồi lại nơi đây, nghe đất đai rạn vỡ dưới chân. Nắng chan hòa. Xứ sở không bao giờ thiếu nắng. Biết chắc cái giỏ mình sẽ không bao giờ đầy, bởi nỗi khát khao, khát vọng cứ như ngàn ngàn con sóng, chỉ chực chồm lên, phủ ụp.

Thằng Út trở về. Tiếng nạng gõ đều trên nền sân trước, âm thanh báo hiệu sự hiện hữu của nó, bất cứ nơi nào, ở đâu.

Tôi bước ra, lần theo tiếng nạng gõ. Đụng nó ngay bực thềm. Đôi môi tôi son đỏ chót. Thấy tôi, nó chùi vội, như bị bắt quả tang đang ăn vụng, bán dầu trộm. Vết son đỏ kéo dài, đến tận mang tai.

Thỏi son của tôi, nó lấy tô môi, thế quần lót lụa màu hoa cà nó có đang mặc không?

Hai mắt tôi căng cứng. Thế xác chực gãy đổ. Cố gắng níu kéo. Tại sao lại quá nhiều chuyện xảy ra thế này? Một khám phá mới. Một bí ẩn được phơi bày sau mấy mươi năm.

Tôi như vừa tìm thấy cái gút thắt. Nhưng nằm trên cao, tay không thể với tới.

Anh ạ, tôi thì thầm cùng chồng, nhờ gió mang đi hộ. Thằng Út nhà mình lại cái, pê-đê. Tôi học thêm chữ mới này từ ngày về lại Việt Nam.

.....

Melissa có bao giờ bận quần lót của anh không hở anh?

Lilian có khi nào dùng after shave của đàn ông không nhỉ?

Tôi gọi điện thoại cho chị Hạnh và anh Sơn về lại Dục Mỹ gấp. Nhưng khi nghe giọng chị, tôi đổi ý. Gác máy, đồng hồ đeo tay chỉ đúng bốn giờ chiều.

Lê Thị Thấm Vân
XỨ NẲNG
Chương 41-45

41

Gã con trai nằm dưới kia, cách tôi đúng một cái xoạc chân, qua lớp màng mỏng, tựa sương khói. Màu da đất nung.

Vẻ ngu ngơ khờ khạo của hắn càng làm tăng cơn căm dỗ đến tột đỉnh. Đành chịu. Chắp hai tay ép giữa đùi, quấn cong người. Co thắt. Bóp chặt. Nhắm kín mắt, nuốt ực ngậm nước miếng.

Họng núi lửa phun trào.

.....

Tiếng heo ré, xé toạc màn đêm, xé toạc tôi.

Một góc nhỏ trên mặt đất này. Sự thể bùng vỡ bất ngờ. Khuôn mặt gã con trai với một nửa bên với vết sẹo khâu vá vôi vàng. Một mạng sống. Nghĩ ngợi, muôn vàn nẻo lối bào chữa cho mình, như giống đực, cả hàng ngàn năm tự động được quyền, ưu đãi tự nhiên. Kẻ mê gái chân quê, nông thôn, nhà mùa, mùi mạ non, gót chân lấm chấm phèn chua, tẩm mùi biển mặn. Ai ban cho họ đặc quyền, sao không làm mình? Trinh, gã thanh niên ngô nghê, khờ khạo, nói ít, hiểu cũng ít, dễ bị xỏ mũi... mãnh lực hấp dẫn bản năng hay tội tình tội nghiệp? hay chỉ lưu giữ tôi qua cơn hoảng loạn nơi chốn này?

Và góc tối, là kẻ đồng lõa.

Thôi chịu, cứ để tuôn chảy như đê vỡ. Đời sống là từng khắc, từng giây kéo dài. Sống tự nhiên, hết mình. Lên rừng đào đất tìm đá. Thời đất trời sơ khai. Không thành kiến. Không lý giải. Không phân biệt. Không luận cứ.

Thằng Út thích tô son đỏ, bận quần lót lụa màu hoa cà, đã sao?

42

Trong cái đầu hần chứa đựng điều gì?
Những ngày dài tắm tối. Cô đơn. Tuyệt vọng. Nản lòng.
Trên núi cao phủ cây trăm năm mọc không qua đầu người.
Mò đất nhìn trời vọc trắng thửa khai thiên lập địa. Tiếng vượn hú, ngôn ngữ ban sơ.
Có không bóng hình người đàn bà để dệt mộng? Ngoài người đàn bà rút mình ra từ trong bụng.
Sống, chết thở mùi bom đạn. Lắng nghe tiếng rên xiết. Chùi khô giòng máu trên mảnh đất Đế Thiên Đế Thích ngày xưa. Ngày nay là Cánh Đồng Thảm Sát.
Nuôi giấc mộng đời sập trời đất lở. Bà phù thủy hóa phép của ta ơi! Mũi kết, đầu đôi, nón nhọn đen rộng vành, môi mỏng, áo choàng phủ kín chẳng hề để bất kỳ ai thấy được gót chân. Thiên thần hộ mệnh của ta ơi! Màu má tươi hồng, da thơm lùa là trinh bạch. Mang ta theo với, bay xuyên bầu trời. Úm ba la! Làn khói trắng, tỏa xông. Một cái bước ngoặt. Rẽ phải hay trái? Biến đổi kiếp người.
Đức, đứng ngang cùng Tim, Olivia, Barbara, Catherine, John, Dennis, Julia. Thế giới mở banh. Tầng lầu số chín. Ghế bọc da xoay vòng. Union Square, San Francisco. Luôn tính chuyện biến đổi phận người. Đấu trí với trời.
Đêm đông ở Lake Tahoe. Ngọn lửa bập bùng ấm từng khoe chân. Trưa giăng rộng hai tay, người đổ nhào vui chơi cùng tuyết trắng toát bốn phương tám hướng. Cùng Erik, tennis mỗi thứ hai thứ tư thứ sáu. Những ly bia sủi bọt đẳng men nồng tuôn ra từ bể chứa ở giữa phố Palo Alto có con đường Page Mill ngắn, nhưng vô số triệu phú.
Trinh, kẻ vọc đất. Tìm mình trong trắng. Hú cùng vượn. Rũ kiệt từng cơn mơ đời. Còn tôi, đang ở nơi chốn nào? Chân sao chẳng chạm đất. Vai chẳng tựa vào đâu. Người chẳng trụ vào đâu. Khoảng trống không mênh mông vô bờ bến. Trong mắt tôi là bể mây, ngập tràn mây, phủ kín mây. Ôi mây bao la! Con đường đổ dốc, Telegraph ave. giữa lòng phố Berkeley, thời sinh viên với giấc mộng chất chứa cao dần, cao dần. Mây dềo Hải Vân trong vắng vặc. Trời xanh trai lơ.

Đổ dốc, lũ học trò trường Chùa da xanh mét, ỏng bụng. Đổ dốc, chân trần khăng khiu, tay trần bôi rác. Bầy kênh kênh bay rợp đầu.

Tôi đang ở giữa. Mảnh honey ham giữa hai lát bánh mì. Miếng kem trắng giữa hai mẫu bánh Oreo đen nâu ngọt đắng. Chỉ vài ngày phù du trong kiếp sống phù du. Vô nghĩa. Vô thường.

Con đường lại đổ dốc. Tránh xe. Tránh ngay, kéo thịt nát xương tan.

Góc xi măng tuổi thơ ám mùi tắm tối. Mảnh tường tróc vôi nghèo nàn. Cái nóc mừng mờ ảo như kiếp người giam hãm. Ba giờ sáng, thọc dao sâu vào cổ heo, ngoáy mạnh, liên tục, tiếng máu tuôn xối xả. Bốn giờ sáng, tiếng múc nước rửa mặt, tiếng dội cầu tiêu, tiếng nước chảy ào ào ở sân sau, tiếng dép kéo lê ngoài ngõ, tiếng ho sù sụ của ai bên cạnh nhà, và bóng đèn xanh xao lu mờ không thể soi rõ bất cứ vật gì. Ba giờ rưỡi sáng. Máu của những con heo đã sạch sành sanh giọt cuối. Nước mắt của những con heo cạn nguồn. Giờ trút linh hồn. Nghiệp chướng. Ai cứu rồi ai? Người-heo-heo-người. Bao nhiêu vòng quay luân hồi muôn kiếp?

Tôi sẽ là con heo? Mắt heo lộ, cổ đã cắt, nằm tênh hênh chờ người đàn ông đến vác trên vai chạy nhanh ra chợ cho kịp bốn giờ sáng.

Năm giờ sáng. Tiếng chuông nhà thờ tắt nghẹn.

Đời sống cứ thế, băng băng.

Đức Phật đã từng an ủi người đàn bà khổ đau khi mất con. Đem cho ta mười hạt gạo từ căn nhà chưa từng có ai chết. Nơi chốn tôi sinh ra, nắng chan hòa. Xứ sở không bao giờ thiếu nắng.

.....

Trong cái đầu hẫ hẫ chứa đựng điều gì?

Qua rồi thời vĩ đại nằm ở chiều kích, bề thế, trung tâm. Vạn Lý Trường Thành và cái chip nhỏ như hạt sạn lẫn trong chén cơm, không làm mẻ răng nhưng thay đổi hàng tỉ cuộc đời. Mảnh chip nổi lên văn minh con người nhưng chẳng thể thắt chặt được lòng người.

Thành phố San Jose, thung lũng điện tử, hiện đang dẫn đầu thế giới, không xa nơi tôi ở. Đất đai không rộng, đồi núi không cao. Do you know the way to San Jose? Lời một bài hát khá phổ thông. Cây walnut mọc dọc xa lộ. Hoa dại màu cải ngọt nở tràn đầy mặt đất sau mỗi mùa đông. Down town

sắp lụn bại trước 1975, dân tị nạn cùng kỹ nghệ điện tử phụ sức phà hơi sống dậy. Năm vừa rồi, thị trường San Jose sang Tàu được đón tiếp khá long trọng, thấy rõ sức mạnh của những con chip hạt sạn. Nhân công Mỹ gốc Việt chiếm tỉ số khá cao. Từ chủ hãng, kỹ sư, đến ráp máy. Chồng tech vợ ly, ngụ ngôn high tech, computer. Chồng technician vợ assembly. Ấm êm, hạnh phúc, no đầy, thỏa mãn giấc mơ Mỹ. Qua rồi cái thời chồng cày vợ cấy con trâu... ngày xưa quê nhà. Giờ thì Mỹ hoá lẫn Việt hoá trên cái xứ Hoa Kỳ di dân. Tôi đang sống trong thời đại di dân.

Sáu giờ, trời đã sáng tỏ.

Hai con mắt rất bóng, như lửa tấp. Không thể nhắm. Chẳng biết sống để làm gì? Tại sao phải sống? Tại sao tôi lại có mặt ở chốn trần gian này? (Mười lăm tuổi ghi trong cuốn nhật ký.ù)

Tôi là ai? là gì? Sao cứ phải tự bắt mình khẳng định mãi? (Hăm một tuổi ghi trên mảnh giấy kẹp trong cuốn sách học.)

Sao trời mưa mãi? Tiếng mưa như tiếng ghen.

.....

Người đàn bà không đầu gối trên gối mà hoang, ngờ con mình. thăm thì âm hưởng gió. Người đàn bà, mẹ tôi. Thẳng lưng gối nhâm nhi trà ở phòng bếp cạnh cửa sổ, sưởi mình trong nắng ấm xuân. Dạy con gái rằng, người đàn bà phải luôn như bạch trà này, giọng bà thực tế, bản lĩnh, tự tin, pha chút trịch thượng, thấm được nước nóng ở bất cứ độ sôi nào. Tách trà trước mắt bà khói bốc nghi ngút.

Thình thoảng bà nhắc nhở con cái, không đi bầu thì đừng trách.

Người đàn bà không đầu, nhờ gió nói hộ. Người đàn bà lưng thẳng, nói có sách, mách có chứng. Hai người đàn bà làm tình nhiều lần trong đời, sinh đẻ nhiều lần trong đời. Những đứa con, mỗi đứa mang một căn phần.

Nằm trên ghế bố, người và ghế cứng đờ như nhau. Hình ảnh thành phố Sài Gòn hiển hiện trước mắt như cái mặt TV căng to.

Nắng nóng làm hực hơi. Tiếng xe gắn máy gào thét, tiếng bóp còi hối thúc. Thành phố đầy ắp âm thanh cuồng nộ. Tiếng rao hàng như chửi rủa, tiếng dép kéo lê như muốn nghiền nát thân thể ai.

Mùi khói xe, thuốc lá, bia rượu quện với bụi cuồn cuộn trong không gian. Mùi đờm, mùi nước dãi, mùi nước tiểu, mùi cứt chó, mùi tinh khí, mùi của mình, mùi máu trộn lẫn trái cây hoa quả ủng mùi nhiệt đới.

Thành phố ào ào, tuôn như thác đổ, đê vỡ. Thành phố quanh năm náo nhiệt, ham sống như thể chỉ còn vài giờ phù du để sống. Thành phố cuồng vọng.

Thành phố của những quán ăn, khách sạn từ năm sao xuống chẳng có sao nào. Già trẻ lớn bé mở mắt đến nhắm mắt, bước chân qua bao thau nước rửa chén bát tạt lênh láng trên lề đường.

Lắt léo, đan lát, để bền chặt, quấn vào nhau, mà sống, mà tồn tại.

44

Chợ Đầm. Những con mực khô chưa ráo mùi biển mặn. Kẹo mạch nha, mềm dẻo vàng óng, thiệt giả khó lòng phân biệt. Hũ mắm ruốc, sắc màu lạ lẫm. Những tờ báo cuộn tròn dưới nách, tôi băng ngang những vựa trái cây xếp đều bên ngoài mặt chợ, nhưng tiến sâu vào trong, trái nằm lẫn lóc. Ăn may tuổi tính từ trong bụng mẹ đến sống trên trăm tuổi, từ mù mắt đến cụt hai tay, hai chân, lọ xin tiền ngậm chặt giữa hàm răng, di chuyển bằng miếng gỗ với bốn cái lon sữa bò đặc kín xi măng. Ngang qua hàng trầu cau, tôi dừng, những lá trầu xanh mướt hình trái tim thuôn, những quả cau no tròn. Sự tích trầu cau, tình nghĩa anh em ruột thịt.

Sao người ta hay nói bạc như vôi chị nhỉ?

Trình bắt chợ hỏi.

Người ta cũng hay nói bạc như tiền nữa Trình ạ.

Tôi trả lời.

Thôi mình ra biển một lát. Tôi đề nghị.

.....

Cái ghế bố nhựa tôi nằm duỗi chân dẫu dưới cát nóng. Hàng dương liễu

chắn gió cản khô, lì lợm, thách thức. Những con cua hấp hơi. Đĩa đậu phộng rang. Rổ trái cây đủ loại. Chồng bánh tráng nướng. Chồng sách dạy làm người, sách học tiếng Việt, tiểu thuyết Nỗi Buồn Chiến Tranh bản Anh ngữ, sách giới thiệu những ngôi chùa cổ... Những người đàn bà gồng gánh lệch cả vai, chân lún sâu dưới cát.

Trời nóng thế này chị bận chi đến ba áo?

Tôi không thể không thắc mắc khi nhìn người đàn bà ngồi cạnh chân trái mình.

Tui đang bệnh.

Miệng trả lời nhưng mắt chị nhìn về phía biển khơi.

Tôi nhìn kỹ chị. Cổ bên trái bị sưng, bầm tím. Cổ chị bị sao vậy? Nghe tôi hỏi bất ngờ, chị vội lấy tay vừa xoa, vừa cổ kéo cao cổ áo. Mắt vẫn nhìn về phía biển khơi.

Thằng chồng nó đánh.

Người đàn bà ngồi sát cạnh nhanh miệng khai.

Tại sao lại đánh?

Người đàn bà bị chồng đánh, mắt vẫn nhìn về phía biển khơi, nói:

Nửa đêm thằng chả về, say xỉn, chửi rủa om xòm. Nhậ, nhậ riết, hết đánh tui, xoay sang đánh tui nhỏ. Trong nhà giờ chẳng còn gì để phá. Tui ức quá, thủ sẵn con dao phay trong tay, thằng chả mà xông tới là tui đâm. Lần này tui nói là tui làm, tui đâm thật. Thằng chả nhìn quanh, thấy cái nón tui mới mua để trên mùng, thằng chả nhào tới định bẻ đôi, tui nhào tới giật lại, cái nón bị méo một bên, nè, nè, coi nè... Chị ngưng, thở dốc, tui tiếc cái nón, liệng con dao, thằng chả xông tới thui loạn xạ vào người tui...

Chị lại ngưng, thở dốc, lấy cái nón dơ cho mọi người coi, nhưng tay kia vẫn cổ kéo cổ áo che cái cổ sưng, bầm tím.

Những người đàn bà đồng nghiệp ngồi nghe, cùng nhìn nón, rồi cùng dõi mắt nhìn về biển khơi. Nắng chan hòa. Xứ sở không bao giờ thiếu nắng.

Nhìn ra xa bể khơi, lắng nghe tiếng sóng vỗ, mới hiểu được sự khát khao, bí ẩn của nỗi niềm ước mơ.

Cái nón chị mua bao nhiêu?

Tôi thực tế.

Ba chục ngàn.

Chị nói.

Tôi móc túi đưa chị tờ giấy năm chục ngàn. Chị ngỡ ngàng, ngập ngừng, rồi xua tay.

Giữ lấy, tôi tặng chị mua cái nón khác.

Mắt chị bỗng ngập nước.

Người ta cho thì cứ lấy, bà không lấy là tui lấy.

Chị ngồi sát cạnh lên tiếng.

.....

Sau ngày bố mất khoảng vài tháng. Một buổi sáng, người đàn bà lạ đi cùng thiếu nữ đến gặp mẹ với tờ giá thú trên tay. Bà là vợ chánh và tôi là vợ thứ. Rồi chỉ người thiếu nữ có đôi mắt của bố. Đôi mắt chứng tích, mẹ không thể trốn tránh được.

Hình như mẹ tắt tiếng nói sau buổi sáng hôm ấy.

Trình kể khi những người đàn bà bán hàng rong đã đi khỏi.

Tôi nghĩ tới Kiều của Nguyễn Du. Mười lăm năm lưu lạc, ngã vào lòng không biết bao loại đàn ông. Từ tiếng cướp khét tiếng đến thư sinh đóng cái đình không thẳng. Mười lăm năm, biết bao đêm, bao ngày, bao lần... mà sao không dính “bầu”. Kiều dày dặn phong sương, đủ mọi ngón nghề, nhưng nghề “ngừa thai” hoàn toàn không đề cập. Nếu tác giả là đàn bà, thì việc đầu tiên sẽ cho biết ngay Kiều không có buồng trứng tốt, thuộc loại “cây độc không trái,” để cho độc giả phụ nữ khỏi phải thắc mắc. Bởi đó là thắc mắc hằng ngày phải đương đầu trực diện, đối phó, và giải quyết. Nguyễn Du mãi mê mổ xẻ nhân sinh quan, “thương hại” cho kiếp hồng nhan đa truân, triết lý đạo Phật, quan niệm Nho giáo, tài mệnh tương đố, thân phận kiếp người...

Nguyễn Du, theo sách vở, tài liệu ghi chép lại, ông cũng đã có hơn một người vợ, và có hơn một người con.

Quán ăn xập xệ bên vệ đường, gần ngã ba Nha Trang – Dục Mỹ – Ban Mê Thuột. Mái tôn phả hơi nóng cuối ngày, lửa than hừng hực. Người đàn bà ngồi sau rổ bún, rổ rau, rổ thịt, khói tỏa nghi ngút mờ cả mặt. Những sợi tóc bết dầu mỡ, mồ hôi, dán sát vào da, nhưng là khuôn mặt hết sức bình thản. Tôi nghĩ thế.

Tôi ngồi cạnh Trinh. Những ngón chân không yên trong đôi dép. Những ngón tay cũng thế. Bình thản, bình thản lại nào. Tôi dỗ tôi.

Nem nướng Ninh Hòa, quán rau sống, bún, tôm chiên, chấm với nước sốt đặc sản. Ăn được vài miếng, bỗng nhói đau ở bụng. Ban đầu nhẹ, rồi từ từ mạnh dần, càng lúc càng dữ dội. Tôi hỏi cầu tiêu, bà chủ quán chỉ tay về phía sau hông nhà.

Tôi đi theo Trinh. Đèn đường đã bật. Cầu tiêu sát cạnh chuồng heo. Bốn con to ún ỉn tựa lẫn vào nhau. Ngọn đèn mờ mờ. Cái chuồng quá chật cho bốn con. Mùi cứt heo, thức ăn heo lẫn mùi cầu tiêu xông ngợp óc. Hai chân tôi dò dẫm mò từng bậc thềm, tay ra kiểm cánh cửa, tìm đúng thế ngồi. Cái móc có sợi dây dài vừa ngồi vừa giữ cánh cửa. Mùi cứt heo, cứt người, mùi thức ăn heo, mùi nem nướng...

.....

Tôi nằm yên, gối đầu lên hai cánh tay mình, mặt đối diện đỉnh mùng, nghe từng tiếng nổ lòng bùng trong tai. Có gì đang di động trên thân thể tôi, nhẹ nhẹ, từ tốn, khẽ khàng.

Tôi cố nằm yên, nhưng không được, bắt đầu ngứa ngáy. Tôi gãi xồn xột, ngứa ngáy lan dần, khắp người, bụng, lưng, bắp đùi, vai, vú, cổ. Đầu ngón tay dính thứ gì mềm nhũn, mọng nước.

Tôi bật dậy như lò xo, đi nhanh vào nhà tắm, bật điện, cởi quần, giữa hai đùi, những con dòi màu trắng sữa bám cứng.

Những con dòi bò lên từ lỗ cầu tiêu sát cạnh chuồng heo nằm phía sau hông nhà bà bán nem nướng Ninh Hoà ở gần ngã ba Nha Trang – Dục Mỹ – Ban Mê Thuột.

Lê Thị Thấm Vân
XỨ NẲNG
Chương 46-50

46

Nghiệp chướng nằm trong mỗi cá nhân, gia đình, xã hội, đất nước.
Dân tộc nào, hứng chịu nghiệp chướng dân tộc đó!
Ai có thể cắt nghĩa hộ tôi câu nói này.

47

Giấc mơ thứ nhất.

Tôi mơ thấy khúc chân trái của mình phồng to, búng nước, màu tím mồng
tơi chuyển dần sang màu vàng vụn thọt. Khúc chân người chết đã nhiều
ngày. Bắp đùi non gần bẹn từ từ nứt, những con dòi tròn úc núc, to gần
bằng con đĩa, cứ thế chui ra, chen chúc chui ra. Tôi không đau, không ghê
tởm. Trái lại, háo hức kỳ thú.

Giấc mơ thứ hai.

Nằm trên cái ghế bố đắp vá nhiều lớp. Ba người đàn ông giăng kéo thân tôi.
Người thứ nhất, cánh tay lính Mỹ đen cháy phỏng cổ giăng cái ghế. Của
tôi, hấn nhất quyết đòi lại. Tôi chẳng nói chẳng rằng, thẳng chân đạp hấn
một cái thật mạnh vào mặt. Bình thường hấn to con khỏe mạnh, chỉ cần
phủi nhẹ là tôi ngã nhào, nhưng hấn đang bị thương. Hấn lồm cồm bò dậy,
đổi chiến lược, năn nỉ xin được nằm một lát bởi đau quá, tôi gạt ngoài tai.
Người thứ hai là “lính ngụy” cụt mất giò trái, bả vai lòi khúc xương trắng
hếu, máu mướt đầm lan tận chân ghế. Đau quá, tôi đau quá. Hấn van xin
bằng mắt. Tôi chần chừ không quá ba giây, quay mặt hướng khác. Người
thứ ba, anh Quyển, phun nước vào mặt tôi, nước biển tanh nồng, mặn chát,
và lạnh. Cá rửa gần hết thịt trên mặt anh. Anh cố bấu chặt thành ghế bố, tôi

cổ nạy từng ngón tay, nhất định không cho anh bầu vào. Nạy xong mười ngón tay, cái ghế bố chao đảo như thuyền gặp phải cơn giông, giữa biển khơi.

Giấc mơ thứ ba.

Trời mưa, sấm sét, gió lộng. Những ngón tay tôi ấm mềm trong bàn tay người đàn bà không đầu. Ngôi mộ hoang trong vườn nứt đôi. Tôi ngoan ngoãn bước theo bà vào bên trong lòng mộ. Mộ thứ nhất, là người đàn bà nằm úp mặt, trên lưng bà là đứa bé sơ sinh, cũng úp mặt. Máu mủ cuống rốn của mẹ lẫn con còn nổi lên rơi chảy lòng thòng giữa xác hoa nhài khô héo phủ kín lòng mộ. Văng vẳng tiếng ai, ‘mang con tôi đi hộ.’

Mộ thứ hai, cũng người đàn bà, toàn thân phủ kín tóc đen. Người đàn bà không đầu buông vôi tay tôi, chạy nhanh tới, ôm chập. Thoa, con!

Tiếng hét. Tôi choàng tỉnh.

48

Tiếng rên khe khẽ, tự dờ cam nín giữa đêm khuya thanh vắng. Mùi đất cao nguyên Ban Mê Thuột len lén thổi về.

Tiếng côn trùng, ễnh ương, dế mèn. Tiếng gọi quay về tuổi thơ.

Tiếng lá khua vỗ ngoài vườn. Không là tiếng nỉ non, than oán.

Tiếng rên khe khẽ. Xiết chặt, chặn giữa hai hàm răng, trôi lên, lớn dần... lớn dần, rồi không thể kiềm hãm. Tiếng thét.

Vỡ oà.

.....

Sau ánh chớp, bao giờ cũng là cơn giông bão.

Khi mảnh gương vỡ tan, thì cạnh nào cũng sắc bén.

.....

Đứa bé tuổi chưa đếm đủ mười đầu ngón tay. Này đếm nhé, một hai ba bốn năm sáu bảy tám... đầu ngón tay chạm đầu ngón tay, trong đêm. Đêm thanh vắng. Tiếng ngáy ran của chồng như tiếng ve sầu hè, tôi lặng lẽ xoay nằm

ngược đầu.

.....

Đưa bé khi chiều ngồi trước cánh cửa. Nó nhìn tôi, tôi nhìn nó, ở giữa là nắng xuyên rọi. Hai cái chân trần khăng khiu khó lòng duỗi thẳng. Hai hòn dái tong teo xám ngắt dẫu trong cái quần đùi rộng ống. Một hai ba bốn năm sáu bảy tám... tôi đếm tuổi nó trên đầu ngón tay trong ánh nắng chiều. Những cái mụn tròn mọng mủ căng cứng trên làn da chân tựa miếng bánh trắng vừa nướng xong, nóng, giòn, xốp, phồng. Đầu thẳng bé tựa vào cánh cửa, nửa nằm nửa ngồi. Nó nhìn tôi, tôi nhìn nó, ở giữa là nắng xuyên rọi. Mảnh da bánh trắng nóng giòn xốp đang hành hạ thẳng bé.

Sắp đến giờ thọc dao vào cổ heo lấy huyết.

Sao không là tiếng dế mèn gọi quay về tuổi thơ? Tiếng mưa rơi trên lá đu đủ xanh ngồi trong vườn sau? Tiếng nổ tan bọt bong bóng trên mặt lề đường?

Người nằm trong mộ ngoài đêm đen kia, có nỉ non oán trách gì không?

49

Sáng chủ nhật, tôi ngồi trên bậc thềm, ngó mông lung. Những con kiến chạy lòng vòng dưới chân. Triệu triệu lá me non lung lay trong gió sớm. Người đi qua đi lại ngoài đường. Sự vật, con người đang di động trong hai tròng mắt tôi.

.....

Sáng chủ nhật ở California, giữa phố tôi ở, cách nhà chừng năm phút lái xe, tụ điểm của farmer's market. Những khuôn mặt người bán hàng, tôi nhớ rất rõ, cả nụ cười, giọng nói, vài người tôi biết cả tên và họ. Những rổ rau tươi rói còn đọng bunn, hoa còn đọng sương. Một mình, tôi lang thang ôm hai bó hoa, một chũng phòng khách, một chũng phòng ăn. Xách giỏ trái cây, bánh mì, cheese, mận khô, hạt điều rang muối. Trời trong gió mát, bình an, thông thả, nhẹ nhàng. Thói quen thú vị, đều đặn mỗi sáng sớm chủ nhật trong nhiều năm.

Tôi đi vào phòng tắm, lần mò như kẻ bị móc mắt, nhưng cũng quyết chí đi. Như kẻ vượt tù, tin chắc rằng chân trời chỉ cách mình một cái nhẩy cao. Vượt biên, thông chân xuống nước là chạm phải mặt đất. Cậu Thịnh kể chuyện vượt biên tám lần mới lọt, lần nào cũng như xem phim trinh thám. Còn tôi đây, đang dò dẫm bước từng bước trên thềm xi măng, lòng bàn chân mát lạnh, tay bám vào những gì có thể bám. Thần trí lùng bùng. Đi theo tiếng gọi của thể xác, trong tôi. Thằng Út nằm phơi mình ngoài sương đêm, cu nó có ngỗng không? Nhưng biết chắc một điều, khi nằm, nó bình đẳng như mọi người. Bước qua Trinh, tôi dừng, tích-tắc, tích-tắc, từng lỗ chân lông bung nở, tí tí sự sống cựa quậy. Bước thêm bốn bước, rẽ trái. Bóng đêm đồng lõa, gió đêm rủ rê, khoảng sân mờ ảo mời mọc. Đầu gối đụng phải bàn ăn, tôi cắn chặt môi dưới. Băng qua bếp, mùi thức ăn trong bóng tối xông ra, đầu đụng chùm nem chua treo lủng lẳng như bùa chú. Tôi dừng, định thần, tiếng mèo hoang phóng nhanh trên mái nhà. Trăng sao biên biệt.

Cánh cửa phòng tắm bật tung...

Tôi chịu hết nổi, tuột gấp quần, chỉ kịp qua khỏi đầu gối. Tôi ngồi bệt xuống sàn xi măng ẩm nước, góc tường lạnh thấm qua lưng, hất cái ghế đầu nhựa sang một bên, ngón tay tôi run run đút sâu... luôn lách qua từng thớ thịt khe rãnh nhầy nhựa ấm nóng. Sóng cuộn cuộn trên vũng bụng. Ngón tay hút chặt. Đầu môi con bạch tuộc. Tôi biết tôi muốn gì, làm gì, ngay trong giây phút này. Tôi hoàn toàn thuộc về tôi. Cái quấy mình của con kình ngư.

.....

thân thể tôi giãn nở
mười ngón chân hết cứng đơ
vũng bụng thôi cuộn sóng
tất cả rũ mềm như giải lụa

chậu nước tỏa hơi mát

tôi mỉm cười trong đêm. Tin chắc rằng, bên kia bức tường, rào cản, trời
đêm mọi sự đều đơn giản, thanh thoát như hương hoa sứ đang độ giữa mùa.

Lê Thị Thấm Vân
XỨ NẲNG
Chương 51-55

51

Câu chuyện cậu kể về người đàn bà tôi nghe trên chuyến xe lửa xuyên Việt. Tôi cứ hình dung, vẽ ra khuôn mặt người đàn bà chưa lần gặp, nay đã xoá sạch, mất dấu. Xe lửa chạy trong đêm, chở tôi, đang nơi đâu? Trời đen ngòm bên ngoài. Tiếng rào rào cát đá, bánh xe nghiền nát thanh sắt. Xình xịch, bánh xe cứ quay vòng. Đầu tôi, vai tôi va vào thành giường cứng ngắt. Những đốt xương trong tôi va vào nhau như điệu nhạc rap.

Xe đổ dốc ào ào. Đêm thăm sâu. Những gì đang lướt trôi ngoài không gian kia, tôi chẳng thể nắm bắt được.

Cậu tôi bắt đầu câu chuyện về người đàn bà. Mẹ và cậu gọi bằng cô. Tôi phải gọi bằng bà cô.

Bà cô tên gì?

Tôi hỏi.

Chẳng biết, chẳng ai biết, chẳng có tên.

Cậu nói, giọng vội vã, lướt nhanh.

Gần hai ngày ngồi trên xe lửa, xuyên thấu hai múi đầu nước Việt. Ngoài ăn, ngủ, tiểu tiện, và ngồi chong mắt nhìn bên ngoài khoảng trời cho, cây cối, mái nhà, hiên, sân trước và sau, bên hông, mộ hoang, chân đất, đỉnh nón rách tưa, “bán mặt cho đất, bán lưng cho trời,” những đứa bé, con cu cái hăm trò chuyện lân la cùng đất cát.

Đất cát mỗi miền mang màu sắc khác nhau: đỏ, trắng, nâu, vàng, đen... tồn tại bao nghìn năm, lăn lóc qua lại, ẩn sâu, nổi trôi, thăng trầm, chìm khuất, trôi giạt, mưa sương thấm lạnh, nắng hè nung nóng, đất vẫn là đất, muôn đời là đất, không thể biến tan. Mỗi hạt cát là một linh hồn. Hồn mẹ, hồn cha, hồn ông, hồn bà, hồn con, hồn em, hồn cháu...

Trời đêm, giọng cậu nhập nhòa cùng bóng in trên vách toa. Tiếng bánh nghiền nát mặt đường. Lại lao xuống vực, rào rào.

Cô ấy là con riêng, ngoại hôn của ông nội, cùng cha khác mẹ với các chú, và cũng là cô của cậu. Ông nội có bốn vợ, tổng cộng mười tám người con. Cậu là con bà ba, mẹ cháu là con bà hai, bà đầu, tức bà nội cả chẳng sinh được con. Cháu hiểu chưa? Bà nội cả phải cưới vợ bé cho ông nội, cháu hiểu chưa đã nào?

Tôi gật đầu, dạ lí nhí, dù chẳng hiểu, chỉ lờ mờ đoán sự nối liền, liên hệ, là đồng ruột thịt bày nhầy trong chậu nước lã, vắt không ra một giọt hồng thắm. Bốn vợ chưa đủ sao còn có con ngoại hôn, tôi chỉ thắc mắc. Cậu nói lung bung, nhớ gì nói nấy, quàng xiên.

Thế này nhá, để cậu kể lại lần nữa rõ cho cháu nghe...

Cứ thế, tiếng cậu kể, tiếng rào rào xe lửa đang lao xuống vực. Bóng cậu, bóng đêm cứ nhập nhằng vào nhau trên vách toa. Tôi trong trạng thái mơ màng, bất an. Câu chuyện nhiều mảng chấp nối, rời tung. Cậu vẫn kể, bánh xe lửa cứ nghiền nát tàn nhẫn mặt đất nó đang phải băng qua. Cái bóng trên vách bỗng nhòa nhập mùi không gian, thời gian xa xăm, khuất dấu. Khuôn mặt người đàn bà không tên, mất dấu, xóa nhòa.

Bà nội cả, thượng thọ sáu mươi thì mất. Năm đó gió mùa đông bắc thổi rét tận tủy. Bà cô lên tám, trong nhà gọi là con nghèo cổ, con đàn, con lì. Có người bảo mẹ bà cô ấy chết là bị đứt ruột, hay sinh con bị dây quấn. Sau khi bà cả mất, ông nội hết đi buôn xa, về lại làng câu cá, dò lật, chết chìm, ông nội không biết bơi, nước chỉ cao quá đầu gối một gang tay. Xác ông dạt về cuối bãi, mấy ngày sau mới tìm thấy.

Mọi chuyện nằm trong quá khứ và hiện tại trên đất nước này tôi có cảm tưởng không một ai nắm rõ, đầy giai thoại, huyền bí, mập mờ như chuyện lập quốc. Mỗi người kể một ý, tự diễn giải, đầy cảm tính, không cần lý luận, lý giải như bản tính, bản chất con người muôn đời không thể thay đổi. Từ ngày ông nội bà nội mất, những người con phải tự lo sống, họ hàng chẳng thể giúp đỡ được ai. Năm đói Ất Dậu, cả làng ai cũng bình đẳng xin ăn. Trong làng có hai vợ chồng già, có chút ruộng nương, nhưng không con cái. Trước khi biết sắp mất, hai người giao chút ruộng nương cho người anh cả với điều kiện chỉ cần cúng giỗ mỗi năm. Rồi một đêm, hai vợ chồng già và anh cả cùng đứng lạy xá sao như kê vàng trên trời nhận lễ chứng kiến.

Thời gian trôi, nhưng nỗi khổ vẫn không trôi. Nó dính cứng, bám chặt như đất. Đói rách vẫn đói rách. Ngắc ngoải, vật vờ sống. Cỏ cây cũng thế. Thời tiết khắc nghiệt và thời thế nghiệt ngã cứ đổ đè trên vai người dân, như ngay lúc này, bóng cậu và bóng tôi nhập một cú lung linh trên song cửa lưới toa xe. Tôi nhòa người cố nhìn bên ngoài. Thế giới đen ngòm. Xóa sạch ý niệm.

Bỗng một ngày cô có cái tên mới, ai đó đặt cho, “nhài” bởi cô thích bụi nhài sau nhà. Lúc bé cô hay ngủ vùi dưới bụi cây. Lớn lên một chút, thích hái hoa sâu thành chuỗi quần quanh cổ, quanh bụng. Mười sáu tuổi, anh cả gả cô cho người làng cạnh. Làm con gái đã vất vả, giờ gặp thằng chồng vô tích sự, còn phải hầu hạ bố mẹ chồng, và bấy đứa em chồng. Quần quật như trâu từ mở mắt đến nhắm mắt. Đã thế, hầu không khéo, thì bị đánh đập, nhiếc mắng, hành hạ. Vài lần, quá oan ức, tủi thân, cô mò về làng cũ trong đêm, ngồi dưới bụi nhài sau nhà khóc thút thít. Khóc no, cô lại lặng lẽ quay đầu về lại làng chồng.

Một chiều cuối đông, cô về lại làng cũ, áo quần nón lá tả tơi, đi chân đất, cái bụng chửa to, quanh người quần rơm đỡ rét. Cô Nhài đứng, quỳ, ngồi, lạy lục khóc lóc van xin về lại nhà, anh cả nhất định không cho, xua hai tay như xua quỷ, tà ma. Anh vác cây quất vào người cô như đánh chó dại. Cô vẫn đứng lì một chỗ vái, khóc, van xin... Cuối cùng, anh cả chạy ra sân sau, tước nhanh tàu lá chuối, bọc cánh tay cô kéo lôi xềnh xệch ra ngõ, tận ngoài đường cái, tát thêm mấy cái vào mặt, xô cô ngã nhào, cút xéo, đừng hòng về lại đây, lấy chồng thì phải theo chồng, có chết cũng phải chịu, nghe rõ chưa, rõ chưa... đồ thứ vô phúc, vô phần. Anh vừa chửi, vừa đánh, vừa thở dốc. Vào nhà, như chưa hả dạ, anh ra vội sau hè, kiếm cái xẻng, xúc phần đất cô Nhài đã giẫm lên khi này, hất đổ ra ngoài đường. Vừa xúc, vừa đổ, vừa thở, vừa chửi tiếp, mày mà về lại đây là tao giết, tao giết...

Cô Nhài chẳng về lại nhà chồng, làng chồng, mà cũng chẳng bao giờ về lại nhà cũ, làng cũ. Chẳng ai biết cô đi đâu, làm gì với cái thai tám tháng sau buổi chiều cuối đông hôm đó.

.....

Yêu thương có cần phải học không?

Hiếu biết, trí tuệ có giúp con người đỡ ra hay tẻ đi? Có phải bớt nghèo khổ thì con người đối xử với nhau tử tế hơn không?

Tôi chập chờn thấy mình trôi tuột theo dòng văn hóa Việt. Trở về nguồn cội, tấm lòng mềm nồn như lá tre lá ổi lá dứa. Sự thủy chung như đất cát ngàn năm phơi mình trong biên giới quê mẹ đất cha. Tôi không có sợi dây nối từng khúc ruột liền nhau, hay cuộn tròn, thắt gút, buộc chặt lòng. Tôi tìm về Việt Nam qua sách vở, câu chuyện kể, kinh nghiệm giòng họ, gia đình và chồng.

Sinh ra nào ai có được sự lựa chọn quốc gia, chủng tộc, giới tính?

Bà nội thường lý giải theo cách nhìn của đạo Phật. Một tín đồ sùng đạo, “nghiệp báo, nhân quả” khi bà không có câu trả lời.

.....

Người đàn bà không đầu đã xé nát tấm ảnh Đức Mẹ Đồng Trinh, đáng cứu rồi vất xuống lỗ cầu tiêu, mức nước dội sạch.

Người đàn bà nghèo cổ, con đàn, con nhài, cái bụng trương phình như mang trống nay trôi dạt phương nào? còn sống hay đã chết?

Xác người anh trai kế của Đức có chìm sâu dưới lòng biển khơi?

Mảnh đất nhiều màu đỏ-trắng-đen-vàng-nâu nhưng nhiều gai và lắm đá sạn. Cây cối phủ bụi, hỗn loạn đa đoan, xương chất thành núi, máu chảy thành sông, muôn vạn hồn, sinh linh sống hay chết đều vật vờ, ngắc ngoải đã, đang và sẽ lướt bay muôn muôn trùng trùng điệp điệp trong nắng chan hòa. Xứ sở không bao giờ thiếu nắng.

Tôi bỗng nhớ chị Cát Tiên-Catherine, chị họ của tôi.

Biết chị đang sống ra sao ở thiền viện?

Chị hơn tôi tám tuổi, ra trường MBA ở đại học Columbia. Chị thông minh, lôi cuốn, độc thân, tự lập, tinh thần trách nhiệm. Chị không hút thuốc, không uống rượu, tập thể dục đều đặn. Luôn điều nghiên công việc kỹ lưỡng, có kế hoạch xa gần. Ở với bạn trai hai năm, không hợp chị dọn ra

không một lời oán trách. Chị không thích bị ràng buộc, gò bó. Thỉnh thoảng đi du lịch, nhưng việc làm vẫn là mối đam mê chính. Chọn lựa không có con cũng là làm một ân huệ cho nhân loại về sau, tránh bớt nhân mãn, ô uế môi sinh. Một lần, chị nói với tôi như thế. Đêm về, nằm ngẫm nghĩ, chị cũng có lý.

Chị Cát Tiên, tên Việt Nam, sang tới Mỹ hai bác đổi thành Catherine, sau khi ra trường, chị đổi lại tên Việt. Chẳng như bà cô Nhài của tôi, chẳng có cả cái tên.

Chị kiểm soát công việc như một phụ nữ trong xã hội kỹ nghệ hiện đại tân tiến. Tốc độ công việc phóng nhanh như xe chạy trên xa lộ, và đổi thay như thời tiết bốn mùa trong năm. Mỗi lần sau khi ăn trưa với chị, tôi thường suy nghĩ miên man trên đường về. Xem ra vẻ độc lập, tự tin bên ngoài của chị có điều gì không ổn, nhưng tôi không phải là chị. Chị luôn mãi mê lo lắng đối đầu giữ chắc công việc, đồng thời tham vọng thăng chức trong hãng. Chị ngụp lặn trong thời khóa biểu kín mít, họp hành, gặp gỡ, đối trao.

Điện thoại luôn cầm chắc trong tay. Liên lạc mọi người qua ngã email, theo dõi internet thường xuyên để nắm bắt mọi chuyện, từ kinh tế, xã hội, chính trị, văn hóa gần xa. Chúng xoay chị như cái chong chóng, nhập vào từng bước đi, giọng nói của chị, như thể phải rượt theo một cái gì đó, vừa cần thiết, vừa mong manh, chỉ để khẳng định, tồn tại, không được ngã quy. Dừng lại đồng nghĩa thụt lùi.

~~~~~

Hai tuần trước khi tôi đi Việt Nam. Chị thu xếp đồ đạc đi vào thiền viện nào đó ở New Mexico. Bác tôi gọi cho mẹ và khóc. Nó muốn trút bỏ tất cả, quá mệt mỏi, kiệt sức, mọi thứ nó bỗng thấy đều vô nghĩa.

Chị đi, mà tôi chơi với mất mấy ngày.

Nửa đêm mở mắt, ngửi mùi thuốc lá trong bóng đêm quyện với hơi thở đàn ông đâu đó, quanh tôi.

.....

Hắn ngồi yên như thế có lẽ đã rất lâu. Ngồi sát chân tường. Mùi đêm và màu đêm bó rọ thân tôi. Tôi thấy từng bước nhảy của mình trên sa mạc cát. Con bão cát đuổi từ phía sau. Tôi nhắm mắt. Nằm yên.

Âm thanh từng tia máu trên da tôi từ từ đua nhau nổi tí tách.

Hơi thở hắn tiến lại gần. Cát cuộn cuộn. Kề cận. Tiếng di chuyển của móng chân mèo đực. Sát kề. Cát bốc xoáy cả một góc trời. Con sóng thần.

Hắn nghĩ gì, muốn gì ở tôi?

Thân thể tôi cuộn bởi cát.

.....

Go ahead, get over with! Tôi muốn hét to.

Tiếng nổ của bắp rang. Bước chân nhảy của con châu chấu. Hạt đậu xanh nảy mầm, mọc nhanh thành giá.

Tôi banh rộng hai chân, buông trôi, để mặc, tận cùng...

Đầu óc tỉnh táo lạ thường, tưởng chừng vừa ngậm một họng đầy đá đập vụn, còn tan dần trên đầu lưỡi, tê tê, lan tận óc, óc trắng hếu, khoanh tròn như óc heo.

Tiếng thở dốc. Tiếng rên nén kèm trong cuống họng. Cứ la hét, cấu chặt... nếu muốn. Chưa bao giờ thân thể tôi mềm mại, rủ mềm đến thế.

.....

Tôi để mặc, như đêm đang trôi, thời gian đang trôi, lạnh lẽo, vô nghĩa, vô thường.

Một lần, một lần mà thôi, Đức ơi!

Một lần, chỉ một lần rồi thôi, Trinh nhé.

Ước mơ đời người?

Một lần, làm thân phận người.

Ngay lúc này, tôi chỉ là con đàn bà trời sinh ra, có cái hang sâu hoắm, hắn đang cần, đẩy đưa thế nào, tôi đang có mặt nơi chốn này.

.....

Một liều thuốc khác lại được đốt cháy. Hắn vẫn ngồi sát chân tường. Mắt bóc từng mảnh da, vấy trên thân thể tôi. Nước bọt hắn trào nổi bong bóng ra ở hai khốe họng, nuốt ực, cố không gây tiếng động, dù rất khê.

.....

Bất cứ người đàn bà nào muốn cho, dâng hiến, bố thí điều gì, dù lớn hay nhỏ cũng vương mắc sự rắc rối, muộn phiền.

Nhưng sao tôi vẫn thiết tha cho, dâng hiến, bố thí một cái gì, từ xác thân tôi.

Thân cây gãy đổ trong rừng sâu, nếu không có ai hiện diện, thì có ‘tiếng động’ không nhỉ?

54

Cái đầu hấp dẫn hay thể xác hấp dẫn?

Trả lời hộ tôi.

Trinh. Đức.

.....

Những con thiêu thân đâm đầu vào lửa chỉ để rã cánh.

Con cá vì miếng mồi mà cắn phải lưỡi câu.

Nhụy thơm làm con ong tắt thở trong cánh hoa.

Ý chí và lòng khát khao.

55

Tôi suy nghĩ đến hai chữ bình đẳng. Lời phát biểu để đời của cố tổng thống Thomas Jefferson, Con người được sinh ra bình đẳng – All men are created equal. Về lại nơi chốn này, chẳng có người da đen để giải phóng nô lệ, nhưng tôi bỗng nhận thức ra rằng, muôn đời không thể ‘là’ mà ‘nên’. Nên đã quá khó khăn. Mọi người sinh ra đều nên có cơ hội tìm kiếm hạnh phúc, nên được quyền vươn lên để tiến bộ. Đứa bé này sanh ra đã mang chứng AIDS từ trong bụng mẹ, đứa bé kia sanh ra đã là con của tỉ phú Bill Gates. Làm sao mà ai cũng như ai. Làm sao san bằng mọi dị biệt. Làm sao cào bằng để giống nhau. Một câu nói lúc còn bé nghe từ miệng người lớn, tôn

giáo nào cũng hay cũng tốt cũng dạy con người làm điều lành, điều thiện, tránh xa điều xấu, điều ác. Thế tại sao lịch sử nhân loại lại luôn có thánh chiến?

Bởi không bình đẳng khi lọt khỏi lòng mẹ nên ai cũng cứ luôn cố gắng, làm tất cả chỉ để được có cái quyền tiến bộ, được sự có mặt. Cao hơn một nấc là mong được sự đóng góp. Qua rồi cái thời mộng mị một xã hội lý tưởng, “Làm theo khả năng, hưởng theo nhu cầu.” Hứa hẹn “sỏi đá cũng thành cơm.” Bình đẳng, thế sao lương thủ tướng Phan Văn Khải cao hơn ông đập xích lô ở sát cạnh nhà, sức lực đổ ra chưa chắc ai ít hơn ai. Cái lằng ông Hồ Chí Minh lính gác cấm được nhúc nhích, còn cái mả anh Tịnh, cò đại che luôn cả tấm ảnh. Người sống không bình đẳng, khi chết, lại càng không. Cách đây không lâu, đứa cháu gái mười sáu tuổi hỏi tôi, khi nào mình biết mình trưởng thành hả cô? Tôi ngẫm nghĩ một lát, khi cháu bắt đầu biết suy nghĩ kỹ. Về nhà, tôi đã quên không nói thêm với nó, và có trách nhiệm với mọi việc mình làm.

Lê Thị Thấm Vân
XỨ NẲNG
Chương 56-60

56

Không hiểu sao tôi lại gật đầu nhận lời đi cùng Trinh ra nơi chốn vắng vẻ này? Con người, thú vật, xe cộ, tiếng động ồn ào bỏ dần sau lưng. Càng tiến sâu vào trong vách núi, bước chân người càng thưa thớt dần. Tiếng nước chảy róc rách. Vài người ngồi giặt quần áo, Kinh lẫn Thượng, như màu đá thẫm giữa màu đá nhạt. Cả hai tiến vào sâu hơn, đá cát, cỏ khô lạo xạo dưới chân.

Em quên không mang theo quả trứng, có chỗ nước nóng có thể luộc chín được.

Trinh không biết tôi là đứa rất ghét trứng, lại là trứng luộc.

Càng vào sâu tôi càng tự hỏi. Sao mình đi cùng Trinh vào nơi đây?

Cây cối thổi ra gió, khói bốc từ những hốc nước. Lá khô, gió khô, cả nắng khô khốc đổ tủa lên cả người tôi. Dừng, thở dốc, tôi chẳng cần phải đi tìm cái ‘sức nóng.’ Nắng đang quấn chặt người tôi. Tôi bỗng mệt nhoài, cảm giác như thân cây vừa bị đốn ngã. Nằm bệt xuống đất. Trời chao lượn trên cao, mặt trời rực máu.

Tia mắt Trinh quét tròn người tôi, từ sợi tóc đứt ngắn chĩa trên đỉnh đầu đến gót chân dính toàn bụi cát. Quét một lượt, rồi dừng lại nơi chốn phải dừng ‘suối khe, gò bông đào.’ Miếng táo Adam trời trực trơn trượt như viên chè trôi nước. Tôi chợt phì cười, thấy mình vô duyên tệ.

Nhạy cảm, mày là đứa quá nhạy cảm. Phải, đã nhiều lần giúp tôi bay cao, như chim, mở toang cánh cửa thiên đường, ngụp lặn trong bể hạnh phúc tuyệt đỉnh. Đồng thời, cũng đạp xô tôi xuống tận đáy đen địa ngục, đờn đau, tủi nhục, ê chề biết bao.

Hai mắt Trinh vẫn liếc dọc, ngang trên người tôi. Mỗi cái quét mắt là một vết cứa. Bốn bề vắng lặng, chỉ gió, đất đá, cây cối, sức nóng và tiếng nước róc rách. Tôi nghĩ đến mảnh da vá chẳng chịt nhàu nát khâu vội. Trả thù

cho sự bất công. Ủ, cứ đê đại xuống. Hất tung. Bất chấp. Phá hủy. Đòi hỏi giữa người và người.

Tưởng tượng, mày là đứa giàu tưởng tượng. Một cái gì đó đâm phập vào cửa mình tôi, hốt hoảng, hả dạ, cười, bặm chặt môi, mắt long lên, trợn ngược, chỉ toàn màu đỏm. Mẹ kiếp. Fuck you! thì đã sao. So what? Đã chứ, đụ má nó, cuộc đời. Bình đẳng nằm ở đâu? chỉ toàn nghiệp chướng. Tại sao phải là thằng Trinh này, kẻ bị trừng phạt. Tại sao? Đụ má, kệ, tới đâu tới, ha ha, ha ha... Thân xác và đầu óc. Một chấm đen li ti, u mê và tỉnh táo. Hạt bụi nổi bật trên tấm giấy trắng phau học trò. Màu trắng vô nghĩa. Quỷ ma rình rập. Khổ đau là thật. Chắc chắn như chết. Hấp dẫn như phá hủy. Chiến tranh, ừ phải, trong chiến tranh: từ bi, tình yêu, tha thứ là xa xỉ phẩm.

Vấn đề là hoàn cảnh, cơ hội, thuận tiện, có dịp.

... sự có dịp của một đời người đang xảy ra ngay trong khoảnh khắc này, tại nơi đây.

Sự trả thù đời.

Sợ hãi làm bụng tôi trương cứng như đàn bà chữa. Mùi mồ hôi từ nách bốc ra, gần-gũi-ấm-êm-dỗ-dành-trìu-mến.

Nếu hăn đê mình ra ngay lúc này, tại nơi đây? Dám lắm, tại sao không? Mắt hăn vẫn như mặt chổi quét lia lịa trên người tôi. Đôi mắt đặc chí của gã thợ săn dốt nát, mới đi rừng ngày đầu, nhưng vận may, gặp con mồi béo bở. Tay hăn cầm cọng cỏ khô, vuốt qua vuốt lại trong lòng bàn tay, như liếc dao sẵn sàng cắt cổ vệt.

Yên lặng và bóng tối, đầu con rắn hổ mang không nhúc nhích di động, nhưng hai mắt chòng chọc vào bị thịt. Bị thịt là tôi, chỉ cần tiếng động khẽ, nhích nhẹ, mỏ rắn mổ ngay tròng mắt, tôi.

.....

Tôi bật dậy, nóc hòm bật tung. Đi, đi về...

Trinh vất nhanh cọng cỏ khô.

Chị nằm nghỉ một lát cho đỡ mệt, mình chưa vào trong coi...

Tôi mệt quá! Đi về.

Tôi nói nhanh, mê man trong từng bước chân vội vã, vờn dài.

Bước chân Trinh cũng vội vã, vờn dài.

Trời lóa nắng, chói chang, khô khốc. Xứ sở chẳng bao giờ thiếu nắng. Tôi thấy bóng người đàn bà đứng sẵn ngoài cổng ngóng chờ tôi.

Tôi ngã người vào lòng bà, chạm phải trái tim ấm nồng, mềm mại. Mẹ, tôi gọi.

Cái đầu bà đã mọc. Nhưng mọc ngược.

57

Không thể, không nên đem suy nghĩ đời mình ra xét đời trước. Cũng như, đời sau nghĩ sao, sống sao là chuyện của họ. Thời tiền sử nhe răng xé thịt sống. Thời mình ăn rau đậu, trái cây, tránh thịt như tránh bệnh tật.

Về lại chốn này, tựa cuốn phim quay chậm. Đoạn còn đoạn xóa sạch. Đi qua vùng đất, giẫm chân lên dấu chân cha ông đã hằn in trên đoạn đường Nam tiến, trong cảnh chiều tà, những tháp Chăm, di tích một thời hiển hách, uy nghi nay rớt rơi, sót lại. Đêm ở Huế, tôi bận quần cụt, áo ngắn tay, ngồi cùng vài người khách phương tây chơi trò thả đèn xuống dọc dòng Hương giang. Trời đêm, nước sông óng ánh đen tuyền như màu quần sa tanh của người đàn bà ngồi tựa mạn thuyền ca bài Nam Bình. Chân, tay, miệng, mắt, giọng... trôi theo cung đàn nhịp phách.

Nước non ngàn dặm ra đi, mối tình chi

Mượn màu son phấn, đèn nợ Ô Ly

.....

Tình đem mà cân

Đặng cay trăm phần.

Chị tôi ngày chưa lấy chồng, hay ngân nga dỗ dành, vuốt ve tự ái sau những mối tình gầy đổ qua đường, không như mối tình làm nên lịch sử của Huyền Trân công chúa bảy trăm năm trước.

Cũng không bằng... thương nhớ người

mới hay tình nhẹ như... tơ

Chữ tơ chị kéo dài, thật dài.

Còn bé, hay tin điều người lớn truyền dạy, “thằng Mán, thằng Mường.

Vàng chì lẫn lộn. Lũ Hời...” Lớn lên, nhận thức ra rằng, tiền nhân ta kiêu ngạo quá lỗ, tự tôn quá đáng. Chiêm Thành xứ sở thời đó văn hóa cao, đồng thời không kém phần lãng mạn, tự chọn bông hoa sắc trắng, có mùi hương đặc biệt đặt tên cho xứ sở mình. Chiêm Thành đã thuộc về tiền kiếp, và tháp Chăm giờ đây, tựa như nghĩa trang tích tụ, ẩn náu cho những oan hồn bay bổng trong không gian. Mỗi viên gạch là một linh hồn. Áp sát tai, nghe tiếng thì thầm rên rỉ ru hời. Gió hú từng cơn trên đỉnh tháp, âm khí lạnh lẽo, mây đen đùn về tứ phương. Tháp phôi sương sớm, nắng gắt, mưa rào, trăng chiếu sáng trôi hững hờ bao thế kỷ.

Ngày trước, vua cha mộ đạo Phật như Trần Nhân Tông cũng cậy nhờ con gái để bành trướng lãnh thổ, mở mang bờ cõi.

Ngày nay, phụ nữ Việt Nam tự chọn đàn ông ngoại quốc làm chồng. Đủ mọi giống dân, màu da, ngôn ngữ.

Lịch sử văn minh nhân loại, đàn bà quả là khai phóng, khai hóa, dám phá bỏ biên cương, lãnh thổ, nhấc chân ra khỏi lũy tre làng. Đàn ông luôn cố giữ gìn, duy trì sợ mất giống, mất gốc, sợ bị đồng hóa. Bằng mọi cách, phải kiếm cho được thằng con trai để giữ cái họ, dù rằng, trong quá khứ, cái họ, đã nhiều lần bị đổi.

Mỗi bi kịch của đất Chiêm Thành.

Sự thất tín của người Việt Nam.

Dù sao, công chúa Huyền Trân không bị tuần táng trên hỏa đàn, mà được cùng người tình Trần Khắc Chung lênh đêm trên sóng nước hơn một năm, thời gian dài hơn làm bà hoàng hậu xứ Chăm với mỹ hiệu Parameshvari, Nữ Thần Tối Thượng.

Thập niên 60, những người nồng nhiệt tham gia chống chiến tranh Việt Nam. Thắp nến đi vòng quanh trong sân trường, dưới lòng bàn chân là thảm cỏ mượt mịn, miệng gào to, “make love, not war!” Họ là thành phần phản chiến, thân cộng, ủng hộ Hà Nội. Mary McCarthy, Susan Sontag, Joan

Baez, Jane Fonda... cùng hàng vạn người khác. Gờ đây, xong việc, trang sử đã lật, họ cũng như hàng vạn người khác trôi theo tuần hành sinh lão bệnh tử. Jane Fonda qua tay ba đời chồng. Mary McCarthy đã chết. Susan Sontag trải qua cơn bệnh ung thư ngực. Joan Baez giải nghệ. Và còn ai nữa? Đất nước Mỹ vẫn giàu, vẫn mạnh, vẫn quyền lực. Những công ti to nhỏ giờ đây đi bằng máy bay vào thẳng phi trường Nội Bài, thay vì đổ bộ vào hải cảng Cam Ranh. Peterson thời chiến là tù binh Hòa Lò. Thời bình là đại sứ thông dong đạp xe đạp quanh 36 phố phường Hà Nội, được quan quyền kính cẩn bầm thưa.

Một chị bạn tôi quen biết, có người xúi chị ra CD vì nghe giọng chị hát karaoke... hay. Chị bỏ việc làm, dốc hết tiền để dành ra cho được đĩa nhạc. Sau một năm, đĩa bán chẳng ai mua, không ai nhắc nhở, người xúi chị ra CD cũng chẳng nhớ đã từng khen, chị trắng tay, đắng cay trở về nghề cũ, ca sĩ một sớm một chiều trở thành giấc mộng. Hát karaoke chơi chơi cho vui khác nghề ca sĩ thực thụ. Một anh bạn khác, rủ bạn bè đến nhà ăn, được bạn bè khen món phở anh nấu ngon, đồng thanh đồng lòng xúi anh, mày nên mở tiệm, ngon đứt thiên hạ. Thế là anh dốc hết tiền để dành, cầm nhà mượn nợ trên trăm ngàn, quyết chí mở tiệm. Những người bạn ngày trước đồng lòng khen chỉ tới ngày đầu khai trương ăn free, sau đó quên tuốt, chẳng còn ai nhớ. Phở nhà nấu khác phở tiệm. Cái giá phải trả cho những lời khen phù phiếm là mất toi trên trăm ngàn đô, lại còn bị vợ li dị. Thiên hạ khen rồi chẳng nhớ. Họ về nhà sống đời họ. Hai người tôi quen biết sống vì lời khen của thiên hạ, chẳng phải vì ý thích riêng của mình.

Việt Nam trả giá cho trò chơi trí thức của vài người nghĩ ra, luôn áp dụng mọi chủ nghĩa, chủ thuyết một cách sốt sắng, kỹ càng, tới nơi tới chốn. Chủ nghĩa Cộng Sản, hậu quả giờ là một trong những nước nghèo dốt nhất. Thủ tướng nước ta là chuyên viên đi xin tiền và khát nợ.

Không phải lúc nào cũng cả tin như chiếc áo tơ, mưa gió tạt hướng nào ta che hướng đó. Không phải đơn giản như lời Trinh nói ban trưa, em bắt chước mẹ, nóng trong người thì nấu canh rau má ăn cho giải nhiệt, mà lạnh trong người thì ngâm gừng cho ấm bụng.

Áo tơ mưa, rau má hay gừng thì kiếp này,

Mặt Trinh rách vẫn là rách
Mẹ mất trí
Và thằng Út không thể chạy được.

59

Tôi gọi điện thoại nhắn chị Hạnh, anh Sơn, về Dục Mỹ gấp.
Tôi quyết định rời Dục Mỹ sớm hơn hai ngày.
Phá hủy ước lệ, bẻ sập hàng rào. Phiêu lưu, mạo hiểm, thí nghiệm, khám phá để đón nhận nguy hiểm, bất trắc.
Nhưng ngu xuẩn không phải bao giờ cũng có lý do để biện hộ, bào chữa, mà là sự thật.
Tôi còn Đức, còn đứa con trong dự tính. Căn nhà với mái ngói nâu non, những chồng CD xếp hoài không bao giờ gọn, hàng rào có hoa tím leo, mỗi năm nở hai mùa.
Khôn ngoan, tinh táo, sáng suốt, sử dụng cái đầu. Tôi nói với tôi, ôm xiết vai mình.
Chiều sâu của lý trí – Chiều sâu của tình cảm.
Và sức mạnh của bản năng.

.....

Tôi phải chuẩn bị, một ngày, Alyssa nếu muốn, con tôi nếu có. Chúng hỏi tôi phía bên nội, tìm về gốc gác, cội nguồn. Tôi sẽ dẫn chúng về đây, kể cho chúng nghe, tựa câu chuyện cổ tích dân gian, huyền thoại hoang đường. Ngày xưa ngày xưa... bà nội một ngày quyết định trở thành người mất trí để khỏi phải tiếp tục hứng chịu mọi oan khiên nghiệt ngã. Đừng tưởng rằng, người đàn bà chân quê, sức chịu đựng là vô biên, không đáy. Bà nội cũng là người, đừng phong bà làm thánh sống.

60

Đêm cuối cùng, mưa không rá rích, không làm đất mục rã.

Và giấc mơ.

Trong giấc mơ, cuộc đời là đẹp. Tôi sống như hằng mong muốn, ước ao. Tôi lăn giữa con người.

Tôi ngồi cạnh Trinh trên ngọn đồi cỏ mượt màu ngọc bích. Gió thổi nhẹ, hoa dã quỳ vàng rực nổi hân hoan bất tận. Những người tôi quen biết đều mang màu da dưới ánh lửa bập bùng.

Trong giấc mơ, cuộc đời là đẹp. Người đàn bà không đầu là cô giáo dạy tôi năm lớp bốn, thương quý vô ngần. Mắt cô trong vắt, lông mi rậm rạp, môi luôn mỉm cười, dáng người đầy đà, mềm mại, nhân ái, màu da dưới ánh lửa bập bùng.

Trong giấc mơ, cuộc đời là đẹp. Người đàn bà mất dấu, phía trước mặt là con đường rộng mở. Mặt đất lót đá men xanh. Từng bước chân bà chắc nịch, bám sát mặt đường, mặt ngược ngửa, không gian mở ra theo từng bước chân

.....

Tôi thức dậy. Đối diện là cái trần nhà. Bên phải bên trái là khoảng không, bất tận.

Thức dậy, cuộc đời là trách nhiệm, bốn phận.

Tôi nghĩ đến câu chuyện đọc trên báo Tuổi Trẻ. Nhà báo hỏi cụ già chín mươi chín năm sống trên đời, trải qua cuộc chiến chống Pháp, Nhật, Mỹ, Nam-Bắc phân tranh. Sắp từ giã cõi đời, điều gì nặng nề nhất đối với cụ?

Tước bỏ huy chương, tước bỏ sứ mạng, tước bỏ anh hùng.

Cụ trả lời.

Chín mươi chín năm làm người Việt Nam. Giờ phút lìa đời, tự tột trần huy chương trước ngực, nơi kề cận con tim nhất, không thể bảo là không thật, dù là lời nói thành hình trong vô thức hay ý thức.

Lê Thị Thấm Vân
XỨ NẲNG
Chương 61-63

61

Chữ SÁT to dựng cao trên con lộ chính vô, ra của đất Dục Mỹ. Chỉ những người ngủ gật, lơ đễnh, hoặc mất hồn mới không nhìn thấy.

Dấu tích còn lại của thời chiến. Đã là biểu tượng cho sự thúc giục, nhắc nhở hàng trăm ngàn thanh niên ghi lòng tạc dạ. Sát là giết, là tiêu diệt, là giết người, giết mình.

Thành tích kiêu hùng của một thời đào tạo biết bao anh hùng trong chiến tranh, trên chiến trường.

.....

Ngôi nhà chứa ba người sống và hai ngôi mộ ử xương người chết, cũng là chứng tích, tàn tích, di tích, thương tích của một gia đình trong một xứ sở.

Chữ SÁT nay gần như bị xóa nhòa. Thời gian dự phần, thời thế dự phần, và bàn tay con người dự phần.

Xa xa, dãy núi với dáng người con gái sớm thành đàn bà nằm xoa tóc mời gọi trong trí tưởng tượng của hàng trăm tân binh vừa võ giọng, lông râu tóc chưa mọc đủ, đều. Mỗi đêm, nhìn ánh hỏa châu lẳng mạn hóa là ‘hoa đăng ngày cưới’ rồi tự dỗ lòng hy vọng ‘khi chiến tranh hết rồi, tương lai ta nhíp lối...’

62

Xe đổ dốc trườn bò lên đồi, băng qua biết bao ổ gà lớn nhỏ. Con đường trở ngược, giạt lùi, về lại.

Lần lượt hiện trong tôi bao khuôn mặt cùng mất mát, đứt lìa, chia ly.

Gió thổi bốc mùi muối mặn phả cả không gian. Triền núi san sát. Triền núi xa xa. Nắng chan hòa. Xứ sở không bao giờ thiếu nắng.

‘... cao ngất trường sơn ôm ấp tình thương nước rã sông buồn tìm về biển đông tình yêu thành sông thái bình dương tuổi đời qua mau gió biển mặn nuôi lớn khôn tôi nên năm mười tám tuổi tôi đi vào quân đội mà lòng thì chưa hề yêu ai...’ Cây mọc ngàn năm không cao quá đầu người, rễ bám sâu vào đất, đá. ‘... người yêu tôi tôi mới quen mà thôi lúc dừng chân trên...’ Ngôn ngữ thấm vào đất cát, sông ngòi, rễ cây. Trong cơn gió, tấm mùi Trinh, khét lẹt thuốc súng, phả hơi nửa khuôn mặt Trinh vá vôi. ‘... mẹ là mẹ trùng dương gào than từ bãi trước ghềnh sau...’ Trinh, Trinh ơi! Tôi bật khóc, vỡ òa, lần đầu từ ngày về lại Việt Nam. Thở trong gió tôi ngửi được vị mặn của muối, nước mắt, mồ hôi, máu. Hai năm mộ hoang sau hông nhà, ướt đầm mưa đêm, trong đầu mẹ, là mộ con gái con trai, là chồng. Tiếng nạng gõ lộc cộc trên thềm xi măng xa dần, thưa dần.

Lời nhạc thấm vào từng thớ thịt.

Nước mắt thấm vào miệng, vị mặn của đất.

.....

Ba người ngồi trong xe, chị Hạnh, anh Sơn, chú Biền tài xế im lặng ái ngại. Chẳng ai hay biết, nghĩ rằng tôi khóc vì lời của bài hát, từ băng cassette.

63

Đã hai tháng trôi qua kể từ ngày tôi rời Việt Nam trở lại Mỹ. Tôi bắt đầu câu chuyện kể, như câu nói nghe nhảm tai, ta không thể tắm được hai lần trên một dòng sông. Nhưng đón đầu cứ lặp lại trong đêm thanh vắng. Cũng tiếng mưa rơi, nhưng không là mưa xa, mà mưa trên những nhánh sồi, trên mặt cửa kiếng khung cửa sổ rộng.

Tôi khởi đầu kể lại câu chuyện vào một buổi sáng mưa. Mưa không ngớt mấy ngày nay. El Nino xối phủ tràn nước trên khắp nẻo đường Bắc Cali. Mưa đang rơi nặng hạt ngoài kia. Sáng nay là sáng thứ hai đầu tuần, đầu tháng, và đầu năm.

.....

Tháng ngày trôi qua. Cuốn truyện đã xong. Câu chuyện đã kể, đã phơi bày.

Tôi viết như trút bỏ trên vai gánh nặng ngàn cân.

Bước chân tôi đi nhẹ nhõm hơn.

Sẽ chẳng bao giờ có câu hỏi, sao anh không bảo lãnh họ sang đây? Tôi đã tự đi tìm cho mình câu trả lời, dù không thỏa mãn và biết đúng hay sai. Như câu hỏi, sao mẹ lại tắt tiếng nói. Hoặc, còn có giấc mộng nào trong giấc ngủ mẹ không? Giờ đây tôi hiểu anh hơn, trong sự trầm ngâm bất chợt giữa ban ngày, hoặc hàng loạt lời nói dài trong đêm khuya, ngôn ngữ của riêng anh, dù thức dậy, không biết anh có biết không?

Tôi vẫn phải sống với những buổi sáng có mưa hoặc không mưa. Có khi vui, có khi buồn. Lắm lúc lòng rỗng như bơi trong tình cầu gió.

Tôi vẫn phải sống thôi, như một trong hàng tỉ tỉ hạt cát lăn-lóc-trôi-giạt-vất-vưởng trên lãnh thổ biên cương đất nước Việt, nơi đưa tôi ra với đời sống này. Nơi chẳng có gì, ngoài lòng yêu thương và sự chết.

Nơi chan hòa nắng. Xứ sở không bao giờ thiếu nắng.

J' J. coffee house

(hết)

Lời cuối: Cám ơn bạn đã theo dõi hết cuốn truyện.

Nguồn: <http://vnthuquan.net>

Phát hành: **Nguyễn Kim Vy**.

Lê Thị Thấm Vân, Xứ Nặng (California: Anh Thư, 2000)

Nguồn: Tienve.org

Được bạn: ms đưa lên

vào ngày: 3 tháng 2 năm 2005